

FITS

Anul XVII, nr. 4, 31 mai

2010

Cititorii noștri sunt la fel
de inteligenți ca noi

AP LAUZĂ

Citesc, sigur că citesc. Cărți, ziare, reviste culturale, etichetele produselor din supermarket. E drept că p-astea din urmă nu le-am mai citit din ianuarie. Dar compensez prin faptul că mă uit îndelung în vitrine, iar când ajung acasă scriu recenzii ample, pe care le citesc la telefon vecinilor care nu mai au bani să iasă din casă.

Instantaneu sugestiv din spectacolul *Acasa la tata*, în regia lui **Alexandru Dabija**, din care rezultă că salvarea noastră e, ca de obicei, cultura. O carte bună, de 5-600 de pagini, te ține în priză câteva zile. Uși să mănânci, să bei, iar dacă e foarte bună există șanse să te lași și de fumat.

Viața binecuvântată a lui Bess

„Bess McNeill, ești o păcătoasă și pentru păcatele tale ești blestemată să ajungi în iad”

Îndrăzneala pe care a avut-o tânărul regizor Radu Nica de a aduce pe scena sibiană scenariul filmului regizorului danez, Lars von Trier a fost privită cu mult suspiciune, atît de criticii de teatru, cît și de publicul

conoscător al peliculelor acestuia, din urmă. *Breaking the Waves sau Viața binecuvântată a lui Bess* a umplut pînă la refuz sala Teatrului Național „Radu Stanca” din Sibiu, în cea de-a doua zi de FITS. Curioși, interesați, iubitori de teatru sau simpli spectatori, tineri, dar și vîrstnici au așteptat cu nerăbdare începerea piesei care s-a bucurat deja de un real succes, aceasta datorită talentatei Ofelia Popii, care a fost nominalizată în acest an la Premiile Uniter, la secțiunea „Cea mai bună actriță”.

Adaptarea scenică se apropie extrem de mult de scenariul filmului *Breaking the Waves* semnat Lars von Trier, iar principalele momente ale peliculei sunt prezente: Bess McNeill, o tînără simplă cu probleme psihice, un om deloc bine privit, fiindcă suferă de un handicap și pentru că e de altă credință decît majoritatea. Bess nu e deloc pe placul bătrînilor calvinisti și nici pe cel al capilor Bisericii. Deși problemele sale medicale sunt extreme de serioase, doctorii o tratează cu superficialitate. Și totuși, în ciuda acestor dificultăți, tînărul Ian, muncitor pe o platformă petrolieră, se îndrăgostește de ea și dorește să o ia de nevastă. Cei doi primesc, cu greu, aprobarea pentru căsătorie. Mai apoi, în urma unui accident de muncă, tînărul soț rămîne paralizat complet și cade într-o amară depresie. Cu judecata afectată organic de traumatism și sub influența medicamentelor, acesta o silește pe Bess să întîlnească alți bărbați și să facă din ce în ce mai mult sex, cu oricine și oricînd, iar apoi să-i povestească totul, pentru ca el să nu uite ce este iubirea. După o lungă luptă și frămîntare interioară, dragostea neburnă, dusă pînă la limita patologică a lui Bess, o determină pe aceasta să îi dea ascultare soțului și să îi îndeplinească dorința. Va încălca orice cutumă socială, orice cod moral sau bisericesc. Se va prostitua. Va fi brutalizată fizic și psihic, va fi excomunicată. Și totuși, Bess e fericită. Ea are convingerea că sacrificiul ei îi va salva viața lui Ian. În final, destinul îi va da dreptate, însă comunitatea și biserica, nu. În numele dogmei, toți și toate o vor mai sacrifica încă o dată pe Bess.

Spectacolul prezentat de Teatrul Național „Radu Stanca” reprezintă o excelentă punere în scenă a filmului cu același nume, a lui Lars von Trier. Jocul actorilor, decorul, dar și regia semnată Radu Alexandru Nica, au calitatea de a expune publicului această poveste cu emoție și cu căldură. Scenografia lui Dragoș Buhagiar e grandioasă, însă lipsită de elemente șocante. Spectacolul se folosește de proiecțiile video ale lui Daniel Gontz, proiecții care completează piesa, făcînd-o mult mai dinamică. Muzica și efectele de sound semnate de Vlaicu Golcea au însușirea de a fi nu doar simplu adjuvant, ci elemente care dau viață și sens spectacolului.

Final piesei este unul eliberator, însă doar pentru Bess, căci publicul rămîne înmărmurit de oroarea ironiei divine, a „de ce”-ului și a înțelegerii finale a unui gest făcut din cea mai pură dragoste. Scena finală în care Ofelia Popii, în rolul lui Bess, apare răsîngnită, îi face pe spectatori să se întrebă: oare Bess cea blîndă, Bess cea slabă de inger, cea prigonită de societate, Bess cea cu inima curată îl va vedea pînă la urmă pe Dumnezeu? Va reuși ea să simtă fericirea sublimă?

Andreea Radu

THE RATIU FAMILY
CHARITABLE FOUNDATION

D.C. Mihăilescu, la Sibiu

Sâmbătă, 29 mai, ora 15.00, la centrul cultural Habitus a avut loc conferința specială *Teatrul și vîrstele întrebării*. Sibiu a avut ocazia de a intra în dialog cu Dan C. Mihăilescu, care ne-a prezentat cartea sa publicată în 1989, *Întrebările teatrului*. Cu o prezență de spirit foarte ludică, acest „cioranoman înrăit” ne-a purtat cu el, foarte inspirat și prezent în clasificarea tipurilor de întrebări, pe care o găsim și în cartea sa, alături de fragmente din autori precum Eminescu, Voiculescu, Blaga, Arghezi etc. Urmărind schema de analiză interogatorie aplicată în mod special poeziei, autorul a propus o analizare a perioadelor istorice ale teatrului prin aceeași prismă.

Întrebarea este un instrument important de analizare a operelor unui veac, ea fiind preferată autorului, mai degrabă decît exclamația: „nu are convingeri fixe, de beton, decît cine nu a aprofundat niciodată nimic”, „întrebarea este harponul lui Moby Dick”. Din cele trei feluri de tipuri de interogații poetice: 1. Zelticul, întrebarea căutătoare („ce e viața”, „ce suntem noi”, „de unde venim”), 2. Întrebarea efetică, de tip suspensiv: suspendă peste abis înțeleșurile și 3. Întrebarea aporetică, care spulberă sensurile.

Această clasare a întrebărilor este aplicată teatrului, care în viziunea autorului poate fi clasificat ca aparținând celor trei tipuri de întrebări:

Tragicii greci, care încorporează vârsta zeltică a teatrului, și se caracterizează prin întrebarea metafizică: „de prea multe patimi, se trăiește înspre zei”;

Teatrul lui Shakespeare, caracterizat de întrebarea efetică, de tip romantic (nu medievală, deoarece epoca medievală trimite curioșii pe rug); aici îi mai amintește și pe Racine și Corneille (cu oscilarea între datorie și sentiment), sau

pe Hugo, care „lasă întrebările să plutească”.

O intervenție interesantă a avut și domnul George Banu, amintind de noile producții ale lui Peter Brook, care în înscenările lui Hamlet nu mai pornește de la întrebarea „A fi sau a nu fi?” ci de la prima întrebare din text „Cine e acolo”- întrebare rațională, și metafizică, în același timp. Se pare că acest gen de teatru preservă cel mai bine o cale de acces spre metafizic (în care întrebările raționalului deschid posibilitatea interogării metafizicului)

Beckett, care stabilește cu *Așteptându-l pe Godot* monumentul întrebării aporetice, în care atît sensul cît și non-sensul sunt deopotrivă spulberate.

Ionesco și teatrul absurdului, care încercînd să fie aproape de sensurile existenței, le ocolește totuși, nu intră în această categorie.

Am apreciat inteligența acestui intelectual rafinat, umorul său ironic, pe alocuri, dar buclucaș și sincer.

Credeam despre el că este un om al cărților, dar cu această întîlnire, mi s-a revelat faptul că este și un excelent performer. Cineva spunea că este un om deștept acela care reușește să își explice foarte simplu teoriile. Avînd ca aliat principal umorul, D.C. Mihăilescu a susținut o conferință plină de cunoaștere, transmisă socratic tinerilor, și mai puțin tinerilor spectatori. A fost una din acele conferințe la care publicul a trebuit să fie izgonit din sală.

Mulțumim D.C.-ului Mihăilescu că a fost alături de noi!

Alexandra Păzgu

Simpozionul Național

Actualitatea Cercului Literar de la Sibiu

Simpozionul ajuns la ediția a VIII-a, organizat de Revista Euphorion, Uniunea Scriitorilor din România, filiala Sibiu și Facultatea de Litere și Arte din cadrul Universității „Lucian Blaga”, a debutat vineri, 28 mai 2010, ora 11 în aula „Avram Iancu” a ULBS. În deschidere a vorbit domnul Nicolae Balotă, unul dintre membrii marcanți ai Cercului Literar de la Sibiu, grupare literară constituită în anii '40, cînd, în urma dictatului de la Viena, Facultatea de Litere și Filosofie din cadrul Universității „Regele Ferdinand” din Cluj, a fost mutată la Sibiu. Conferința intitulată *Cercul câinilor muzicanți* a rememorat momentele cheie ale formării acestei grupări, reprezentanții ei (printre care

Radu Stanca, Ion Negoieșcu, Ștefan Augustin Doinaș, Ovidiu Cotruș, I. D. Sârbu, Eta Boeriu, Henri Jacquier) mentorii (Lucian Blaga și Eugen Lovinescu) dar și viziunea modernă asupra literaturii pe care cerșii și promovau, afinitățile sau polemicile cu

EUPHORIION

continuare în pagina 3

The Blessed life of Bess

„Bess McNeill, you are a sinner and for your sins you are cursed to go to hell”

The dareness with which the young director Radu Nica brought on Sibiu's stage, the script of the film of the danish director Lars von Trier, was seen with lots of doubts, both by the theatre critics, as well as by the audience specialized in his plays. *Breaking the Waves* or *The Blessed Life of Bess* filled the hall of The National Theatre "Radu Stanca" in Sibiu, on the second day of the International Theatre Festival Sibiu. From curious, interested, theatre lovers to simple spectators, youngsters and elders, all waited anxiously for the play to begin; this play that has already gained such a success. This is owed to the talented actress Ofelia Popii, who was nominated this year at the Uniter Prizes, at the "Best actress" section.

The scenery draws very close to the script of the movie *Breaking the Waves* directed by Lars von Trier and the main moments of the play are present: Bess McNeill, an ordinary young woman with psychic problems, a person not very well viewed, because she suffers from a handicap and because she is of other belief than the majority. Bess is not at all liked by the Calvinist elders and is also not liked by the heads of church. Although her medical problems are extremely serious, the doctors

are treating her lightly. And despite those difficulties, young Ian, worker on an oil rig, falls in love with her and wants to get married. The two of them, can receive their approval to get married only with difficulty. Later on, because of a working accident the young husband is left completely paralyzed and falls into a bitter depression.

With her reasoning affected organically by trauma and under the influence of medicines, Bess is compelled to meet other men and have sexual contact more often, with anyone and whenever possible. Later she would tell her husband everything so that he couldn't forget what love was. After a long period of struggle and inner drama, the infatuation taken to the limits of pathology persuades Bess to listen to her husband and carry out his wish. She will violate any social custom, any moral and religious code. She will prostitute. The result is that she will be brutalized both physically and morally and will be excommunicated. Despite these, Bess is happy. She believes that through her sacrifice she will be able to save Ian's life. Finally the destiny will give her justice, but the community and the church will still be against her. In the name of the dogma, all and everyone will once again sacrifice her.

The show presented by "Radu Stanca" National Theatre is an excellent staging of the film with the same name, Lars von Trier. The performance of the actors, the scenery, and the stage direction signed by Radu Alexandru Nica make from the presentation of the story an emotional and full of warmth. The Dragos Buhagiar's stage design is magnificent, but lacking in shocking elements.

The show uses Daniel Gontz's video projections. Through them the play is complete and dynamic altogether. The music and the sound effects signed by Vlaicu Golcea are elements that transform this show from a simple adjuvant into a more complex one giving it animation and meaning.

While the end of the play is liberating for Bess, the public remains stunned by the divine horror of irony, of the question "why?" and the final understanding of an act that was done out of the purest love. When in the final scene Ofelia Popii, who plays the role of Bess appears crucified; the spectators are inclined to ask themselves: Is this easy going, kind Bess going to see God in the end? Will she be able to feel the sublime happiness?

Andreea Radu

translated by: Oana Camelia, Milla Oana, Zeca Vladimir

continuare din pagina 2

ideile vehiculate în epocă și mai ales ecurile pe care Cercul Literar de la Sibiu le-a avut în timp, importanța sa pentru istoria literară.

Simpozionul a continuat apoi la Biblioteca ASTRA, Corpul B, unde, începând cu orele 17, a avut loc masa rotundă pe tema *Nicolae Balotă și Cercul Literar de la Sibiu*, moderată de Ion Vartic și Ilie Guțan. Cu acest prilej, au susținut comunicări comunicări Paul Aretzu, Mirela Ocnic și Dumitru Chioaru.

Lucrările simpozionului au fost urmate de câteva lansări de carte, dintre care primele patru de poezie: volumele lui Nicolae Tzone *Capodopera maximă* și *Oase de înger*, cartea Rodică Braga, *Senin ca-n*, volumul lui Dumitru Chioaru, *Scene din orașul - vitraliu* Seria de lansări s-a încheiat cu prezentarea cărții lui Ion Dur, *Noica - Vămile gazetăriei*.

În finalul primei zile a simpozionului a avut loc decernarea premiilor ediției de către membrii juriului, format din Dumitru Chioaru,

Ioan Radu Văcărescu și Andrei Terian. Premiul *Euphorion* i-a revenit lui Ion Bogdan Lefter, poet, eseist, critic și istoric literar, unul dintre reprezentanții generației '80, profesor universitar la Facultatea de Litere a Universității din București iar *Premiul Cercului Literar de la Sibiu*, i-a fost oferit lui Ion Vartic, eseist, teatrolog, critic și istoric literar, director general al Teatrului Național „Lucian Blaga” din Cluj.

Sâmbătă, 29 mai, a doua zi a simpozionului a fost deschisă în spațiul din Piața Mică, special amenajat pentru târgul de carte Sibiu-Bookfest. Dacă prima zi a simpozionului s-a axat pe relația dintre Nicolae Balotă și Cercul Literar de la Sibiu, ziua următoare a avut în prim-plan imaginea celorlalți cerchiști, cum ar fi Ion Negoiteșcu. Masa rotundă a fost urmată de două lansări de carte: Andrei Terian, *G. Călinescu. A cincea esență*, □□ Ioan Radu Văcărescu, cunoscut mai mult ca poet, dar care oferă într-*Un sat numit România*, o carte de proză, ajunsă la a treia ediție.

Simpozionul s-au încheiat cu recitalul poezilor prezenți. Astfel pentru a VIII-a oară, organizatorii au retrețit spiritul efervescent al Cercului Literar, aici, la Sibiu.

Anda Ionaș

THE BAGHDADDIES

Cu o primă reprezentație ratată din pricina ploii, britanicii de la Bachdaddies au concertat timp de aproximativ o oră, în Piața Mică, abia la ora 19, sub privirile încântate ale spectatorilor de toate vârstele.

De la copii la bătrâni, de la buni dansatori la ascultătorii „cumiți”, cei cinci muzicieni originari din Newcastle au reușit cu ritmurile lor gypsy jazz captarea atenției tuturor celor prezenți.

Formați în 1996, Italia, Polonia, Suedia sau Spania, sunt doar câteva dintre țările ce i-au găzduit în decursul acestor ani. Personal nu m-aș grăbi să-i numesc „una din cele mai antrenante trupe din univers”, însă pot spune, sigur de lipsa prea multor controverse, că au reușit cu mare succes oferirea unei alternative frumoase, chiar și celor mai puțin familiarizați. De asemenea, trebuie menționate nu puținele intervenții în limba română ale oaspeților, care au încântat la maxim publicul sibian. Un al doilea mare plus: tot la capitolul interacțiune, încă de la primele piese. s-a reușit convingerea ascultătorilor în a fredona – cu brio – măcar un refren, fapt care a făcut ca integrarea lor să fie mult mai ușoară, firească chiar.

Marcați vizibil de un pozitivism ce pare servit la ordinea zilei, Bachdaddies vin spre publicul festivalier, și nu numai, cu un repertoriu, dar și cu un stil destul de variat, din nou, de menționat fiind faptul că au ținut să încheie cu un cântec ce face referire la contele transilvănean Dracula.

Deși așteptați încă de la ora 16, au oferit, fără excepție, un moment muzical presărat cu influențe din muzica și mai cunoscutului Goran Bregovic, micile comparații la adresa acestuia fiind nelipsite.

Cristian Opris

Pietonul aerului

Sâmbătă seara, miile de spectatori care au populat Piața Mare până la refuz au rămas muți de uimire, admirație și încântare în fața spectacolului susținut de Compania Transe Express (Franța).

Înființată în anul 1982 de către Brigitte Burdin și Gilles Rhode, Compania Transe Express - specializată în „arta celestă” și în „teatrul de intervenție” – susține reprezentații în spații deschise cu scopul de a provoca publicul să ia parte la demonstrații inedite de curaj și măiestrie.

Pietonul aerului este un spectacol itinerant, în care artiștii se mișcă la unison, sunetul complex al tobelor de care sunt nedezipiți invadând spațiul înconjurător, animând astfel spectatorii din imensa aglomerație. Acesta este ritmul în care se derulează spectacolul, în scurt timp artiștii muzicieni ajungând la o macara de care sunt suspendați aidoma unor marionete. Sunt ridicați, încet, la o înălțime atât de mare, încât acum oricine poate să admire nestingherit spectacolul. Înfațișarea lor este bizară și contrastul dintre costumele militare și fețele pictate, amintind de clovni, este un element în plus care contribuie la surescitarea publicului. Muzica nu încetează nicio clipă, iar mișcărilor unui acrobat suspendat de o singură coardă sunt de-a dreptul hipnotice. La finalul reprezentației de 45 de minute, Piața Mare răsună în ovății și în aplauzele publicului.

Lucia Bucurenciu

e-on

Flamenco și poezie

„Empieza el llanto / de la guitarra... / Es imposible / callarla”, spune Federico García Lorca, poetul din Granada, „Începe plânsul / chitarei... / E imposibil / să-i pui capăt”. Compania de flamenco „Arte y pureza” ne-a arătat ieri, la Sala Thalia, esențele amănunțite ale flamenco-ului țigănesc. Am văzut soarele Andaluziei în privirile lor, am simțit inima de țigan în piepturile lor și am plâns, împreună cu ei, prin lacrimile din vocea lor. Am gustat flamenco pur, din cartierele sudului Spaniei – această companie ține extrem de mult la păstrarea cântecului și dansului tradițional. Puritate, luptă,

durere, bocet, demnitatea și forța imensă din tocurile dansatorilor bătând podeaua, fustele de culori tropicale și fustele îndoliate, arătând esența acestei arte – erotism și moarte. Dansul ca luptă cu propria durere și dansul ca exuberantă celebrare a vieții și iubirii. O încarnare a sufletului spaniol, țigănesc și maur. Lupta toreadorului cu inima din propriul piept. Focul din vintrele acestor cântăreți de la Sevilla a făcut ca New York Times, Los Angeles Times și San Diego Union Tribune să-i numească „un triumf”, „muzicieni exemplari”, „feroce și triumfători”. Rar se poate vedea și simți, într-un spectacol, atâta emoție, atâta deschidere și o legătură atât de strânsă cu publicul. O pasiune copleșitoare cum n-am văzut până acum la alte companii de flamenco. În ritmul sacadat al chitarelor, cei șapte și-au lăsat sângele pe scenă. „Oh, guitarra, / corazón malherido / por cinco espadas” – „O, chitară, / inimă străpunsă / de cinci spade”.

Mihai Curtean
Coordonator „Club ASTRA”,
Cenaclul Literar al Filialei Sibiu
a Uniunii Scriitorilor din România

Arte y Pureza Flamenco Company

Leonce și Lena

Spectacolul celor din Germania, *Leonce și Lena*, de Georg Büchner, în regia lui Karl Georg, s-a jucat sâmbătă, 29 mai 2010, la Sala Studio a Teatrului Național „Radu Stanca”. Datorită amuzamentului produs publicului atât sibiian, cât și străin, acesta a fost bine dispus și a râs cu poftă, savurând din plin scenele comice, jocul actorilor și atmosfera relaxantă.

Decorul, care a fost reprezentat printr-un perete alb, compus din mai multe fâșii elastice, a permis accesul actorilor în scenă într-un mod mai interesant și, în același timp, a contribuit enorm la îmbogățirea imaginilor vizuale. Datorită folosirii „peretelui” pentru a marca sfârșitul sau începutul unei scene și pentru realizarea unor proiecții, spectacolul a fost destul de complex. Scena a fost, de asemenea, interesantă, aceasta semănând cu un fel de piscină albă, suprafața predominantă, pe care se și juca cel mai mult, fiind destul de moale. Deși această suprafață

poate constitui un impediment pentru mișcarea scenică a actorului, în acest caz, actorii au știut să folosească spațiul scenic, fără a fi dezavantajați de acesta, ci fiind ei înșiși favorizați de „locul pe care calcă”. Muzica a fost live, atât instrumentală, cât și vocală, reprezentând hituri celebre, care au avut rolul de a provoca spectatorul să zâmbescă.

Consider că regizorul a avut o viziune modernă asupra spectacolului realizat și, deși costumele sunt destul de actuale, este menționat numele lui Christian Dior, într-o scenă în care Lena și guvernanta sa se întorc de la shopping, hiturile muzicale cântate de actori sunt destul de recente, apar proiecții vizuale care contribuie la realizarea unor scene, acesta păstrează firul narativ al piesei de teatru și nu se abate de la poveste.

Cristina Reștea

Conferințe de presă

Prima conferință de presă din cadrul FITS a avut loc sâmbătă, în incinta Centrului Cultural Habitus. Directorul festivalului, Constantin Chiriac, a fost primul care a luat cuvântul, mărturisind în fața presei și a celor prezenți că ediția actuală a festivalului a avut cel mai bun start.

După un spectacol impresionant ce a avut loc vineri seara în sala Thalia din Sibiu, Wang Jingxian, al companiei de teatru Quanzhou a vorbit despre experiența festivalului. Prezența a două trupe de teatru chinezești nu este întâmplătoare, admite directorul festivalului, Constantin Chiriac, întrucât China este o forță uriașă, din punct de vedere cultural.

Compania de teatru Quanzhou a fost fondată în anul 1952. Povara moștenirii unei tradiții de peste 2000 de ani a fost un punct important al discuției. Wang Jinxian a mărturisit că respectul față de munca străbunilor și atenția oferită progresului sunt două repere importante pentru trupa sa.

La opt ani după înființarea companiei, prima generație de păpușari au venit pe plaiurile românești. La 50 de ani după prima lor vizită artiștii, sunt la fel de impresionați de țara noastră. Ei au străbătut mapamondul în lung și-n lat, vizitând 50 de țări în repetate rânduri. Chiar dacă au fost în Statele Unite ale Americii de trei ori, Jinxian admite că atracția față de Europa este mai mare, deoarece europenii sunt mai romantici și plini de

imaginație. „Din păcate în State nu există un Sibiu”, mărturisește artistul râzând.

Al doilea invitat care a luat cuvântul în cadrul conferinței a fost regizorul Radu Alexandru Nica. Acesta a vorbit despre cele două spectacole ale sale prezente la festival - *Breaking the Waves sau Viața Binecuvântată a lui Bess* și coproducția *Richard III*. Prezența în festival a directorului de casting a filmului original a lui Lars Von Trier a fost o surpriză chiar și pentru regizor. El a avut un discurs impresionant despre dialogul dintre teatru și film. „Nu mai e o chestiune de politică regională translația film-teatru”, spune regizorul în legătură cu cea de-a treia montare a sa după un film, declarând în același timp că se numără printre acei oameni de teatru care sunt împotriva textului contemporan, întrucât „se scrie foarte mult și foarte prost”.

Despre *Richard III*, spectacol ce se va juca în data de 5 iunie, Radu Alexandru Nica spune că este un proiect la care a pornit foarte deschis, dar cu un mare semn de întrebare, întrucât este un melanj a trei spectacole a trei trupe studențești de teatru din Sibiu, Essen și Glasgow. Diferențele majore dintre cele trei școli teatrale, precum și timpul scurt de lucru nu a fost un impediment, scoțând la iveală poftă și spontaneitatea studenților, chiar dacă spectacolul nu a fost foarte finisat după o zi și jumătate.

Diana Moga

SPECTACOL-EVENIMENT

TEATRUL NAȚIONAL „RADU STANCA”
SIBIU (ROU)
BERLIN ALEXANDERPLATZ

Teatrul Național „Radu Stanca”, ora 19

după Alfred Döblin

Regia: Dragoș Galgoțiu. Decorul: Andrei Both
Costumele: Doina Levintza
Cu: Ofelia Popii, Mariana Mișu, Veronica Popescu, Tania Anastasof, Raluca Iani, Dana Taloș, Eva Ungvari, Dana Lăzărescu, Enikő Blénessy, Emöke Boldizsár, Cristina Răgos, Veronica Arizancu, Anca Pitaru, Iulia Popa, Sofia Murăruș, Oana Bărză, Corina Vișinescu
Constantin Chiriac / Florin Coșuleț, Marian Râlea / Bogdan Sărătean, Camelia Maxim / Ema Vețean, Istvan Teglas / Adrian Neacșu, Nicu Mihoc, Marius Turdeanu, Pali Vecsei, Cătălin Pătru, Adrian Matic, Cristian Stanca, Eduard Pătrașcu, Mihai Alexandru, Alexandru Malaicu, Ioan Paraschiv

Totul este povestit de către un om simplu, care stă ca vânzător ambulant în Piața Alexander. Franz și-a propus să fie cumsecade, dar viața îi pune multe piedici pe la spate. Este mințit și atras într-o spargere. În final, îi este luată mireasa și ucisă cu violență, într-un mod crud. S-a terminat de tot cu bărbatul Franz Biberkopf.

Acest eveniment se desfășoară sub înaltul patronaj al Președintelui României

și al Reprezentantului Comisiei Europene pentru Educație, Formare, Cultură și Tineret

JTI

JTI este partener și susținător al marilor evenimente și instituții culturale din România:

- Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu
- Festivalul și Concursul Internațional George Enescu
- Festivalul Internațional de Scurt și Mediu Metraj Next
- Festivalul Internațional de Film Transilvania
 - Opera Națională din București
 - Universitatea Națională de Arte

KIBBUTZ CONTEMPORARY DANCE COMPANY (ISR)

AMINTIRI

Casa de Cultură a Sindicatelor, ora 21.00

Coregrafia: Rami Be'er

Muzica: Dowland, Laibach, Stochhaussen, Kronus Quartet

Sound Design: Alex Claude

Costumele: Lilach Hazbani, Efrat Roded

Influența memoriei holocaustului asupra vieții noastre. „Amintiri” nu este despre holocaust și nici nu descrie holocaustul. Spectacolul are ca subiect viața și realitatea înconjurătoare în relație cu asocierile emoționale și cognitive. Spectacolul „Amintiri” a fost prezentat atât în Israel, cât și în afara lui, la festivaluri importante din Europa, Statele Unite ale Americii și Africa de Sud, și în Orientul Îndepărtat.

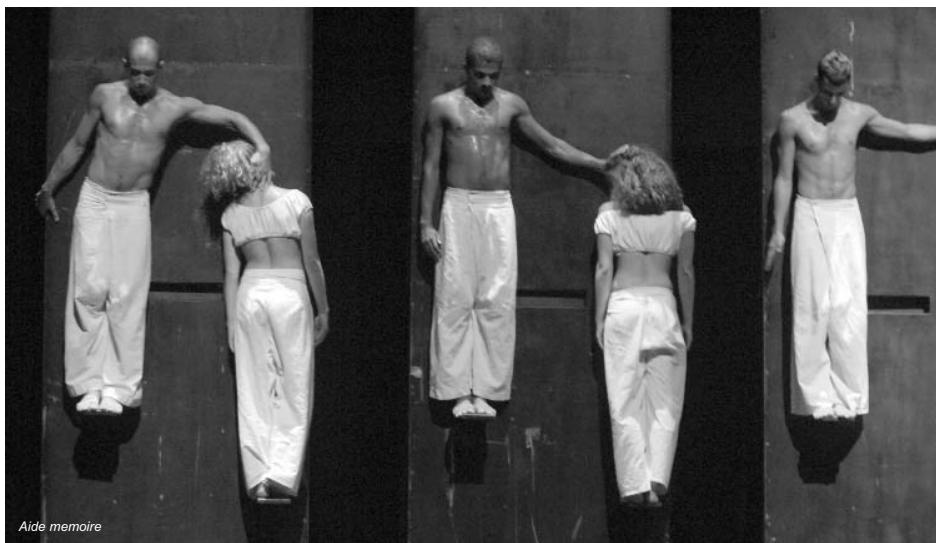
Cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe din Israel

The State of Israel
The Ministry of Foreign Affairs

KIBBUTZ
CONTEMPORARY
DANCE
COMPANY

JTI

Pietonala Nicolae Bălcescu – spectacole itinerante, orele 17-22

CIRQUE BIJOU (GBR)

FOTBALIȘTII

Fotbaliști pe picioare îmbrăcați în haine cu dungi în culori stridente și având mingi de fotbal uriașe, cu frizuri și atitudine pe măsură – ei sunt întotdeauna pregătiți să ne arate niște trucuri interesante.

ICARUS (AUS / GBR)

CANGURII

Icarus, o companie australiană excepțională specializată în mersul pe picioare, prezintă celebrul spectacol „Cangurii”: canguri care fac salturi uriașe (până la un metru înălțime) pe picioare creează o imagine extraordinară prin atitudinea încrezătoare și propria filosofie orașului.

PREMIERĂ 5

TEATRUL NAȚIONAL „RADU STANCA”
SIBIU (ROU)

GHIDUL COPILĂRIEI RETROCEDATE

Casa Artelor, ora 21.00

de Andrei Codrescu, Gavriil Pinte & Florentina Mocanu

Regia: Gavriil Pinte

Costumele: Roxana Ionescu

Decorul și ilustrația muzicală: Gavriil Pinte

Cu: Maria Anușcă, Ioana Blaga Frunzescu, Simina Contraș, Cristina Flutur, Laura Ilea, Iulia Popa, Cătălina Sima, Cristina Stoleriu, Arina Trif, Codruța Vasui, Mihai Coman, Ali Deac, Cătălin Grigoraș, Cătălin Neghină, Gelu Potzolli, Viorel Rață, Vlad Robaș, Ciprian Scurtea, Liviu Vlad, Adrian Grigoraș.

BANCA COMERCIALĂ
CARPATICA
Forța și încrederea capitalului românesc!

Aurul poate da strălucire teatrului, la fel și economiei.

Proiectul Roșia Montană.
Un proiect pentru România.

GOLD
CORPORATION
Roșia Montană

Susținem Festivalul Internațional de Teatru
Sibiu 2010

Remember FITS

Azi: ediția din 2009.

Mîine: cine știe?

Pe 28 mai, în Sibiu, pe scena din parcare din spatele Teatrului Național Radu Stanca, plouă cu spume. Coafura actorilor nu rezistă, drept pentru care piesa *Metamorfoze*, în regia lui Siviu Purcărete, practic deschiderea oficială a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, se amână pentru 31 mai, din cauza condițiilor meteo nefavorabile. Organizatorii cumpără pentru orice eventualitate 500 de pelerine de ploaie. La actori nu se gîndește nimeni, drept pentru care ei joacă teatru vreo două ore într-o piscină improvizată, cu apă neîncălzită, îmbrăcați în maiou și chiloți. Închipuți-vă, chiloții nu erau marca Botezatu, ca-n

showbiz!

Cea de-a XVI-a ediție a festivalului se desfășoară sub genericul *Inovații* și reunește 300 de spectacole din peste 70 de țări. Astfel, publicul român are ocazia aproape unică de a vedea niște japonezi în kimonouri interpretînd soldații romani în Titus Andronicus, în regia lui Masahiro Yasuda, un japonez nu la fel de cunoscut publicului larg precum Dan Chișu, care a improvizat un film întreg cu un buget din care Monica Columbeanu și-ar putea lua cel mult patru poșete.

Strada vorbește,
noi o ascultăm

Plimbăreți cum ne știți, am dat o raită pe străzi, să legăm prietenii noi cu oamenii veniți la FITS. Nu am reușit să facem schimb de id-uri de mess cu nimeni, însă ne-am dat seama că nu sîntem singurii care nu sîntem din Sibiu.

Adi, asistent de fotograf

Nu am treabă cu festivalul. Știu despre ce este vorba, dar nu de asta am venit aici. Eu am venit pentru Transilvania Tatoo. Acum eram pe aici, prin Piața Mare, cu un coleg pasionat de fotografie. Stau cu el să facă poze.

(Adi, Sighișoara)

Aveam drum spre Alba Iulia, dar am găsit autocar doar pînă în Sibiu. Aici am cunoscut o voluntară drăguță, pe care am de gînd să o scot la o pizza mîine.

(Comisarul Cristolovan, București)

Am fost aseară la *Stropi*. Este senzațional. Trebuie neapărat să vedeți spectacolul ăsta. Iar acum așteptăm cu nerăbdare *Faust*. Avem bilete la toate spectacolele eveniment. Vom sta în Sibiu pîna la finalul festivalului.

(Daniel și Cristina, Craiova)

Este excepțional ceea ce se întîmplă în cel mai frumos oraș din România. Sîntem plăcut surprinși anual. Orașul este plin, oamenii sînt veseli, relaxați, iar noi, sibienii, trebuie să profităm de faptul ăsta. Momentan nu ne gîndim la criză. E păcat.

(Ileana Vasiliu, Sibiu)

Chiar acum mă îndreptam spre clădirea teatrului, să îmi iau bilete la spectacolul de diseară. Sper să mai găsesc. Aș vrea să îi trimit pe părinți la teatru.

(Daniela, Sibiu)

Ce, este un festival de teatru? Eu am crezut că este unul de muzică. Am văzut că sînt niște concerte rock. Vreau să mă duc la concertul Vama Veche, dar numai dacă e fără bilet. Îmi țin banii ca să plec la munte cu prietena mea.

(Bogdan Baboi, Sibiu)

Sînt cu băiețelul meu de patru ani. E mai încolo, se joacă cu maimuțoiul ăla galben. Garfield sau cum i-o zice. El e cel mai fericit de ceea ce întîmplă în Piața Mare. Eu nu prea am timp să casc ochii că trebuie să îl supraveghez.

(Felicia, Sibiu)

Nu avem, mamă, bani, să mergem la teatru. Uite, am luat niște cireșe să fac niște compot pentru nepoței.

(Gheorghîța, Sibiu)

Sîntem francezi și am venit special pentru festival. Sînt niște spectacole foarte bune de văzut aici. Ne-a plăcut foarte mult spectacolul unei trupe de păpușari chinezi.

Julie (Franța)

SibFest 2010. Questions by Academia Cațavencu

Vrei un tricou? Sau chiar două?
Nu ezita: îmbracă-te!
Unde ne găsești?
Simplu: la Teatrul Național „Radu Stanca”.
Grăbește-te. Măine va fi mai rău!

Personajele shakespeariene se îmbracă de criză, în plastic, metal și banda adezivă

Nic Ularu, scenograf român, artist recunoscut în SUA și profesor universitar, câștigător al prestigiosului premiu Obbie la New York, a reușit să strângă, pentru o săptămână, la Sibiu, studenți de la Fashion Design, Teatrologie, Design Vestimentar, plus câțiva voluntari japonezi, în cadrul unui workshop. Folosindu-se de materiale neconvenționale, aceștia crează costume pentru câteva personaje shakespeariane, pe care, la final, le vom putea admira și noi, muritorii de rînd care se pricepe la fashion cam cît se pricepe Simona Sensual la bugetele statului, în cadrul unei parade stradale, care se va ține pe Bulevardul Bălcescu. Pentru că muream de nerăbdare, am dat o raită pe la workshop, să vedem ce înseamnă mai precis **Elementele primordiale și personajele shakespeariene**. Cu siguranță, nu ne pricepem mai bine la teatru acum, dar măcar știm din ce perspectivă putem să privim pe viitor eventualele colecțiile de chiloți haute-couture ale lui Botezatu.

În drum spre atelierul în care se ține workshop-ul mă împrietenesc cu două tipe din Japonia. Sunt voluntare și au venit în România pentru FITS. Amîndouă țin în mâini PET-uri goale. Nu mă miră absolut deloc, ținînd cont de faptul că urmează să confecționeze costume din materiale neconvenționale. În timp ce intrăm în atelier, una dintre ele îmi mărturisește că este arhitectă. Scaiez încăperea și notez: țevi, plastic, lipici, hîrtie, spray-uri cu vopsea, foarfece. Da, deci materiale neconvenționale. Câțiva cursanți stau în jurul profesorului și ascultă atent. Se discută despre costumele elisabethane și gurilele ultradimensionate ca bugetele acordate de CNC lui Sergiu Nicolaescu. Voluntarele japoneze, gălăgioase, se învîrt în jurul unei colege de a lor, care ține pe umeri aripi confecționate din țevi și plastic, iar pe cap poartă o coroană învelită în hîrtie albă. Îmi spune că este costumul Julietei. Cum pe Romeo nu îl zăresc prin încăperea, abandonez japonezele și mă îndrept către Anca, studentă la teatrologie. „Încercăm să dăm costumelor elementele primordiale – apă, aer pămînt și foc – dar, în același timp, să păstrăm și din caracteristicile lui clasice”, spune ea, în timp ce îndreaptă niște sîrme subțiri din care vrea să confecționeze un guler. Câțiva metri mai încolo, Mădălina, o tipă simpatică, lucrează la o rochie care conține multă hîrtie. Este studentă la Teatrologie și a venit la workshop ca să își îmbogățească experiența. Pe masa din mijlocul încăperii tonează o pălărie pe care cu siguranță, dacă ar remarca-o Lady Gaga, și-ar cumpăra-o. Este confecționată din cercuri de sîrmă învelite în hîrtie, legate între ele cu niște țevi așezate vertical. Cristina Grigoraș îmi spune că este o pălărie destinată vrăjitoarelor din MacBeth: „La începutul workshop-ului a trebuit să alegem pe care din personajele shakespeariene vrem să le îmbrăcăm. Fac o pălărie pentru personajul vrăjitoarei. Trebuie să fie o pălărie mare, să se poată vedea din multe. Partea de la bust în sus e mai importantă. Am folosit țevă și hîrtie pînă acum”. Alături de Cristina lucrează Diana, o fată slăbuță, brunetă, zîmbitoare, la ceva care seamănă destul de mult cu o vîjietoare imensă, din carton. „Lucrez pentru personajul Ariel din *Furtuna* și am realizat o morișcă din carton, cu lipici și banda adezivă. Va fi pusă pe cap, cu sprijin pe umeri. O să aibă, deasemenea, o rochie din hîrtie de împachetat, din aceea cu bule de aer, deoarece

personajul Ariel este aerian și m-am gîndit la materialele acestea”, mărturisește, amabilă, Diana, studentă la Design Vestimentar, în anul trei. În colțul japonezelor remarc un soi de abajur imens. Fumiko Kiriya, o minionă, mă lămurește. Este o rochie, pe care o va purta la paradă, dar din care ea nu va putea fi văzută, dat fiind faptul că se va afla în interiorul ei. Este de aceeași părere cu mine: rochia seamănă cu o veioză, iar lucrul ăsta o face să chicotească încontinuu. Deși japonezii fac pentru prima dată astfel de lucruri sunt destul de pricepuți și, după zîmbetele de pe fața lor, cu siguranță încîntați. Fac fotografii ca la balamuc, cu aparatele lor mici, japoneze, normal, mai ceva decît paparazzi de la tabloidele de scandal.

Îl abordez pe Nic Ularu. „Studenții de la universitățile românești participante - cei de la Scenografie din Tîrgu Mureș și cei de la secția de Fashion Design din Sibiu - au prilejul să colaboreze cu voluntarii japonezi și cu studenții mei de la University of South Carolina, SUA. Este o mixtură de culturi și unghiuri de abordare diferite din care sper că vom reuși să extragem și să prezentăm soluții vizuale interesante. Sunt foarte fericit pentru diversitatea participanților: o artistă plastică din Sibiu, actori, fashion designeri, scenografi, studenți la teatrologie, studenți, profesori și o arhitectă din Japonia etc. Acesta este cadrul

de înflînire, pretextele sînt costumul și elementele primordiale, iar ce o să iasă, vom vedea. Important este procesul de creație, care sperăm să aibă o finalitate interesantă. Dincolo de crearea de costume mai mult sau mai puțin improvizate, este un prilej de a discuta cu studenții români despre meseria de designer și despre ce vor ei de la viață. Citesc pe net tot felul de articole triste din care reiese ca agonia politică și economică a României este dublată de una educațională (cu studenții la Litere care nu știu să scrie). Din fericire, cei prezenți fac parte din programe serioase și par destul de motivați. Încerc să-i înțeleg și să-i sfătuiesc, ca unul care este și american și român, în același timp, și pe care viața l-a împins să-și creeze o viziune globală asupra scenografiei contemporane. Sînt lucruri pe care le-am asimilat în Anglia, Danemarca, Canada, Germania, Hong Kong, Italia, Suedia, SUA etc unde am lucrat și lucrez ca scenograf sau profesor de scenografie și pe care vreau să le împărtășesc și altora aici. Încerc să le pun întrebări și să îi pregătesc, într-un fel sau altul, pentru că în școală sunt pe un fel de insulă roz, dar mîine intră în junglă”, mă lămurește el, binevoitor, ca un profesor român care predă în străinătate, în loc să piardă vremea, repetînd dansul pinguinului în eventualitatea unui nou miting.

Simona Rădoi

Istoria Sibiului pentru începători

Nu ne înținem de faptul că sibiienii își cunosc orașul. Prin urmare, dacă te-ai născut și ai crescut în Sibiu, poți să dai pagina. Însă, dacă ești un simplu vizitator, probabil că te întrebi ce a fost în Sibiu mai întâi: teatru sau artificii. Restul e istorie. Am citit-o și noi. Dovada e mai jos.

Piața Mare

Odată cu finalizarea celei de-a treia centuri de apărare a Sibiului, s-a construit și Piața Mare, în anul 1366. Aceasta a fost menționată pentru prima dată în scrierile acelor vremuri ca fiind o piață unde se comercializau cereale, iar ulterior a devenit centrul vechii cetăți. În 1724 în piață este amplasată timp de 33 de ani o „cușcă pentru nebuni”.

Piața Mare din Sibiu e analogul femeilor care se abonează la operații estetice. Indiferent de câte facelift-uri observi, o să aibă mereu aceeași alură bătrânoară, ușor jovială, de baroc recondiționat. Reies trăsăturile emblematice, precum Turnul Sfatului, înălțat chirurgical de mai multe ori, după ce l-a strivit pe pictorul Johann David prin secolul 16 – ironic, un pictor renumit, mai degrabă, din cauza acestei nefericiri, decât pentru arta produsă.

De câțiva ani, sibiienii și-au luat la revedere de la un moment iconic al Pieței Mari, o statuie ce începuse să fie poreclită „Gheorghe Lazăr în clăpări”. Rehașurările estetice ale târgului permit acum desfășurări largi de oameni și au găzduit mai multe concerte decât baia lui Ștefan Bănică Jr. Vorbim de Jethro Tull, Prodigy, Julio Iglesias, The Scorpions – nu se poate spune că liniștea provincială tipică urbei n-a fost zguduită nițel.

Iar în zilele în care nu se organizează MTV Music Awards în Piață, turiștii se delectează cu ocazionale expoziții de Dührer la Brukenenthal. E un contrast improbabil între boemul unui târg de vin fierț și biziitul industrial al unui minipatinoar aglomerat când dărdă de frig în umbra Bisericii Evanghelice.

Piața Mică

Construită în secolele XIV-XVI, Piața Mică este cunoscută și sub numele de „Ringul cel mic”, aflată în interiorul celei de-a doua incinte de fortificații a cetății, reprezintă vechiul centru comercial al urbei. Piața este împărțită în două părți distincte delimitate de strada Ocnei. Caracteristic străzii sunt felinarele confecționate din fier forjat, suspendate de elementele

arhitecturale din zonă și tona de oameni, cocoșați pe scaunele teraselor din zonă. Cei din urmă sînt mult mai greu de ocolit și mai puțin pitorești decât felinarele. Există în această zonă mai multe imobile încărcate de istorie. Unul dintre cele mai cunoscute monumente este Turnul Sfatului, cu un ceas încă funcțional, situat la nr. 1, care are, potrivit unor documente, o vechime de aproape 700 ani. La nr. 11 se află Casa Hermes, ce găzduiește Muzeul Franz Binder, parte a Complexului Național Muzeal Astra, iar la nr. 13 îți poți toci pantofii în Pasajul Pantofarilor, lung de circa 16 m.

La începutul secolului al XVIII-lea în Piața Mică exista de asemenea și Cîntarul Orașului. Piața Mică era centrul economic al cetății, aici desfășurându-se și târguri, o legendă locală legînd asta de Podul Minciunilor, un simbol al locului. Fiind piața negustorilor, era și cea a tocmelilor, a negocierilor. Uneori, așa cum se întîmplă în orice troc, existau și clienți păcăliți. Aceștia se întorceau cu marfa cumpărată și îi aruncau de pe pod pe negustorii prinși cu ocaua mică. Astfel, aceștia nu doar că nu îi mai înșelau pe sibiieni, ci serveau drept pildă pentru toți negustorii necinstiți. Totuși, legenda cea mai apropiată de adevăr pare a avea la origine o similitudine lingvistică. Din cauza faptului că podul respectiv a fost primul ridicat fără piloni de sprijin, i s-a mai spus și „podul culcat”. Ori, în dialectul săsesc, „culcat” (lu-genmarchen) înseamnă și „minciună”. Deși, sincer, preferăm să credem legendele cu mincinoși aruncați de acolo și balustrade care cedau de la sine cînd trecea un om necinstit pe el. Pur și simplu sună mai bine.

Universitatea Lucian Blaga

De la Academia de Drept, care a marcat pionieratul sibiian în educația superioară și pînă în prezent, sînt doar vreo sută șazececi și ceva de ani. Evoluția? Un amalgam destul de eclectic de facultăți în cadrul Universității Lucian Blaga, cu specialități care oferă diplome și opțiuni într-o gamă destul de largă de îndeletniciri. Mai pe larg – Istorie, Drept, Litere, Medicină, Inginerie, Științe, Prelucrarea Lemnului, Industrie Alimentară și altele. Setea de cunoaștere a localnicilor, ni se spune,

nu este o tendință nouă. Încă de la coloniile săsești incipiente, prin 1380, Biserica a făcut lobby învățămîntului din regiune, înființînd o școală în cetățuie. Campania educațională a creștinilor de toate neamurile a continuat două secole mai tîrziu, cînd s-a pus și piatra de temelie a primei biblioteci din România, cu ocazia achiziționării unei cantități substanțiale de cărți nemțești. Nu trec apoi nici două secole pînă cînd minoritățile încep să se manifeste cot la cot cu popii – o școală germană și una maghiară sînt la scurt timp urmate de un gimnaziu evanghelic, o librărie și o școală catolică ce azi servește drept sediu liceului german al orașului, Brukenenthal. Și asta doar între anii 1711-1782.

Din 12 mai 1995 Universitatea din Sibiu a primit numele ilustrului scriitor și filozof roman Lucian Blaga, a fost un nou început și un pas hotărît pentru oraș cître a ajunge un centru universitar important.

Theodor Paleologu:

„Cultura nu s-a dus dracului deloc”

L-am întâlnit pe Theodor Paleologu în Piața Mare. Un om simplu, după vorbă, după port. Nici măcar geanta Gucci nu o avea la el. Oricum, ne-a lămurit: nici măcar nu era Gucci.

Reporter: Domnule Paleologu, mai știți cât costă o bicicletă?

Theodor Paleologu: Da. Eu oricum am bicicleta mea de la Copenhaga și mi-am cumpărat o bicicletă în campania electorală, care a costat puțin, două sute și ceva de lei. Acum o utilizez pe cea daneză, însă întrebarea dumnevoastră e foarte bună pentru că se găsesc biciclete ieftine și de foarte bună calitate, deci n-are rost să mergem numai cu mașina. Să știți că s-a pus rastele de biciclete la Camera Deputaților la inițiativa mea.

Rep: Sînteți singurul care vine cu bicicleta?

T.P.: Mai sunt și alții, dar puțini.

Rep: Aveți și bicicletă românească? Trebuie să încurajăm producția internă.

T.P.: Aia românească e cea ieftină, dar prefer să merg cu cea daneză pentru că are roțile mai mari și un coș în care pot să-mi pun geanta.

Rep: Celebra geantă Gucci.

T.P.: Da, care nu e Gucci deloc, e o mare prostie. M-am uitat după incident la geantă și e o geantă bună și relativ ieftină.

Rep: Apropo, cu ce ați venit la festival? Cu bicicleta?

T.P.: Cu mașina.

Rep: Să zicem că, de dragul provocării, m-ați

scoate la masă. La ce restaurant din Sibiu m-ați duce?

T.P.: La Sibiul Vechi. Si v-aș sugera o mămăliguță cu brînză și smîntînă. Tocmai am mîncat una acum. Și au un suc de mere excelent.

Rep: Mi s-a spus că la festival sunteți ca unul de-al casei. De cîți ani veniți?

T.P.: O, da. Nu de foarte mult timp. Anul trecut, în calitate de ministru, am venit și am stat atît cît am putut de mult, iar acum, nemaifiind ministru pot să stau mult mai mult. Și nu e vorba numai de spectacole. Totul e la scară umană, să zic așa. Mergi pe jos dintr-un loc în altul. E o atmosferă minunată. Toate lucrurile astea îmi plac la un loc.

Rep: La festivalul de la Edinburgh mergeți?

T.P.: N-am bani să mă duc de capul meu. Am fost anul trecut, am acompaniat Teatrul din Sibiu, pentru că am susținut participarea *Faustului* lui Purcărete la acest festival. A fost minunat că am putut să fiu alături de ei cînd au avut un asemenea succes. M-am bucurat foarte mult că au ajuns acolo, am făcut eforturi pe care numai eu le știu pînă la capăt. Acest succes deschide calea altor succese.

Rep: În calitate de spectator, cum vi se pare cea de XVII-a ediție a festivalului? E una de criză sau nu?

T.P.: Stați puțin că n-am văzut decît o zi pînă acum. A fost prima zi.

Rep: Ce-ați văzut ieri?

T.P.: Am văzut tot.

Rep: Ați fost la *Stropi*?

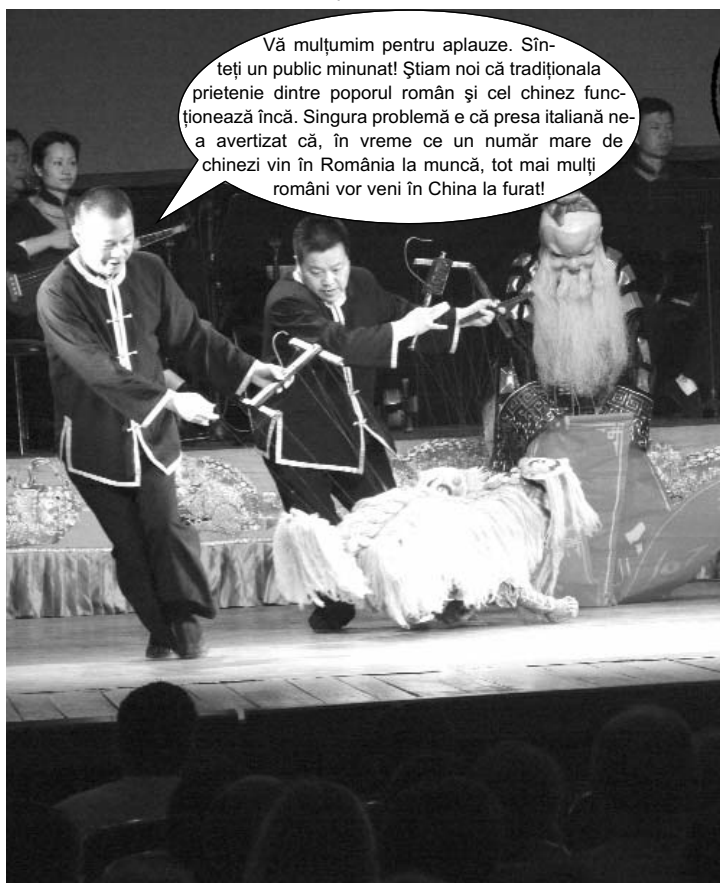
T.P.: Am fost la *Stropi* care e fascinant ca virtuozitate. Din punct de vedere tehnic e incredibil. O acrobație de înaltă ținută, o acrobație artistică și cu un sens. Am fost și la spectacolul danez *Oda Progresului*. Ciudat, dar mi-a plăcut. Ce-a mai fost? Minunatul spectacol de păpuși chinezesc.

Mi-a plăcut enorm secvența aceea cu mandarinul, intelectualul deprimat și alcoolice, care se luptă cu demonii. E de un mare rafinament

Dragi sibieni, poate vă întrebați de ce nu am inclus în recitalul nostru din această seară piesa Baniilor vorbesc. Să mă explic, în calitate de consilier al ministrului Finanțelor: pentru că banii au tăcut, m-ați înțeles? Bun, acum să revenim la ordinea de zi: urmează piesa *Și băieții plîng*. Cînd plîng ei, băieții? În ziua de salariu, văd că știți! Hai, toată lumea miinile în aer!

Trupa Holograf, într-un recital memorabil, care i-a convins pe spectatorii sibieni că, totuși, există speranță, afîta vreme cît e multă dragoste, deși sînt foarte puțini bani pentru inel.

Vă mulțumim pentru aplauze. Sînteți un public minunat! Știam noi că tradiționala prietenie dintre poporul român și cel chinez funcționează încă. Singura problemă e că presa italiană ne-a avertizat că, în vreme ce un număr mare de chinezi vin în România la muncă, tot mai mulți români vor veni în China la furat!

Grup de artiști chinezi, demonstrînd publicului civilizată că tradițiile lor în materie de marionete sînt ceva mai complexe decît obiceiurile noastre de Sărbători, cu maimuțoi care merg cu capra prin metrou.

psihologic această scenetă. Apoi, impresiionanta prestație a acestei trupe franțuzești, cei care au cîntat în aer, agățați de macarale. Aceasta e, cum să spun, un sommet al artei de stradă pentru că rezolvă principala problemă a reprezentațiilor de stradă. Cînd faci un spectacol în stradă nu te vede lumea dacă sînt mulți, ori cîntînd în aer îi vede toată lumea. Foarte ingenios.

Rep: În 2009, spuneți pe blog că-i asigurați pe actorii pensionari de tot sprijinul dumneavoastră. Acum, că pensiile se vor reduce se mai pot baza ei pe Theodor Paleologu?

T.P.: Atunci vorbeam în calitate de ministru. Era vorba de o neînțelegere care apăruse atunci, legată de tipurile de contracte. În ședința de guvern am clarificat această chestiune pentru ca actorii să poată în continuare să cîștige pentru munca lor, dar nu cu denumirea de salariu, ci cîștiguri pe drept de autor din care, de altminteri, unii cîștigă chiar mai mult. Dar asta e deja o chestiune tehnică, administrativă, care acum nu mai ține direct de competența mea. Indirect, tot ține de mine pentru că sînt membru în Comisia pentru Cultură a Parlamentului, dar colegul Kelemen Hunor se ocupă mai direct de chestiunea aceasta.

Rep: S-a cam dus dracului cultura. Dumneavoastră v-ați mai uitat la televizor?

T.P.: La televizor nu prea m-am uitat niciodată, deși sînt unele emisiuni bune, la care merită să te uiți, dar nu prea am reflexul ăsta. Cultura nu s-a dus dracului deloc. Nu am impresia asta. Cultura română e foarte dinamică. Ce e foarte prost este accesul la cultură și degradarea de patrimoniu. Astea sînt cele două mari probleme pe care le avem, pentru că de foarte multă vreme, nu doar guvernării, ci clasa politică, în ansamblul ei, a avut o idee stupidă față de cultură, în ideea că n-are rost

să investești în cultură. Sîntem țara cu cel mai mic procent din PIB alocat culturii, procent pe care îl mascăm. De exemplu, 0,2% era în trecut cumlînd cu Cultele, acestea avînd tendința mereu să mînce din bugetul alocat culturii, în sensul obișnuit al cuvîntului. Sigur că există o legătură între cele două. Nu contest nici o clipă că și lăcașele de cult pot fi centre culturale la un moment dat, dar nu e mai puțin adevărat că pentru cultură în adevăratul sens al cuvîntului, teatre, muzee, cinematografe se cheltuie 0,12% din PIB în România, ceea ce este absolut lamentabil. Eu consider că minimul la care ar trebui să aducem acest procentaj ar fi 0,4% din PIB. E un minimum. Nu vorbesc de 1% din Franța, dar măcar 0,4% ar fi un nivel de la care am putea discuta. Cînd însă ai 0,12% alocat Culturii este un dezastru. O bătaie de joc incredibilă, care nu ține însă de ministrul Culturii. Ministrul Culturii poate să găsească soluții ingenioase, să ciupească un ban de ici, de colo. Toți am făcut ingeniozități de genul ăsta, și eu și predecesorii de-ai mei, dar nu asta rezolvă fundamental problema. Problema este una de recunoaștere a culturii ca un element de dezvoltare a unei națiuni, un element de dezvoltare durabilă. Și ideea că niciodată cultura nu aduce bani e o enormă prostie. Vedem Sibiu. Un oraș care prosperă tocmai pentru că a jucat cartea culturii. E un exemplu pentru alte orașe.

Rep: Bine, pe sibieni i-a ajutat un pic și istoria.

T.P.: Da, fără îndoială că i-a ajutat, dar au fost conștienți că, jucînd această carte, vor cîștiga și au cîștigat enorm. Uitați-vă ieri cîte zeci de mii de oameni au fost la lansarea festivalului. Și nu e numai festivalul. Festivalul e numai apogeul într-un an în Sibiu. Cultura e un lucru care aduce bani. Lucrul ăsta nu e înțeles de colegii mei politicieni.

Rep: Am avut surpriza să constat de curînd că Tudor Caranfil, criticul de film, nu știa cine este Cătălin Botezatu. Pe dumneavoastră vă știu om de lume, dar nu vă pot prinde cu asta. Vă întreb altceva. Știți cine este Alina Berzunțeanu?

T.P.: Spuneți-mi dumneavoastră, că am lacune.

Rep: Este o actriță româncă ce a jucat în filmul lui Luchetti numit *La nostra vita* și care a fost la Cannes. Exceptînd familia ei, nimeni nu a știut că a fost la Festivalul de la Cannes, pe covorul roșu. Cum vi se pare asta?

T.P.: Vă mulțumesc pentru că mi-ați completat o lacună. O să caut să mă informez mai mult. Să știți că foarte des se întîmpla lucrul asta, să nu știți de un compatriot care a reușit ceva foarte frumos pe cont propriu. Așa și eu reușisem anumite lucruri pe cont propriu ca profesor de care poate că nu se știa în țară și nu mă supăram cine știe ce din cauza asta. Însă, e bine că-mi spuneți ca să știu, să fiu mai puțin ignorant.

Rep: L-ați văzut pe directorul festivalului, Constatin Chiriac, în *Moromeții*?

T.P.: Bineînțeles. Nilă e un personaj nemai-pomenit în *Moromeții* lui Preda. Îți trebuie un mare talent să-l joci cum trebuie.

Rep: Eu eram îndrăgostită de Nilă. Sincer și absolut pe bune, cînd erați mic trebuie să fi fost îndrăgostit de o actriță. Cine era?

T.P.: Îndrăgostit nu, dar impresionat da, de Irene Păpas, pe care am văzut-o și în *Zorba Grecul*, dar și în alt film al lui Kakoiannis și în *Elektra*. Și în *Ifigeneia*. O brunetă, o frumusețe plină de caracter. O frumusețe mediteraneană.

Rep: Domnule Paleologu, o ultimă întrebare. Cine credeți că o să cîștige Campionatul Mondial de fotbal?

T.P.: Danezii s-au calificat? Dacă s-au calificat, cîștigă danezii.

Simona Rădoi

Instantaneu vesel, cu ansamblul Nebunaticii Mușilor, care a încîntat publicul sibian, indiferent de clasa socială, regn și culoarea blăni.

Muzicienii de la Carnaval Collective și mulțimea entuziastă. Dovada vie că, dacă mesajul artei e clar, optimist și suficient de puternic, se va auzi și în clădirile învecinate, unde se termină carnavalul și începe calvarul.

Bîrfe, zvonuri, mondenele

Cronica de pe lîngă teatre

O mică problemă de transport a apărut pentru trupa de păpușari Quanzhou din China. Aceștia li s-au pierdut păpușile în aeroport, lăsându-i fără obiectul muncii. Sperăm, ca și ei, că problema va fi remediată și păpușile se vor întoarce la stăpînii lor, acești Gepetto asiatici, din Helsinki, unde se pare că au ajuns. Problema n-ar fi fost așa de gravă dacă ar fi o trupă normală de teatru. Nu ar fi deranjat pe nimeni să vadă o prestație fără costume, în schimb, una cu miini goale care filfite prin aer e mult mai neinteresantă. Întrucît, pînă la finalul spectacolului *Ancient Art New Paths* păpușile nu au ajuns în România, chinezii s-au descurcat cu ce au găsit prin bagajele de mînă. Vă dați seama că dacă erau în București era de ajuns doar să dea o fugă pînă la Europa.

Neclarități au existat și la identificarea participanților. Rugați să trimită din timp fotografii însoțite de numele lor, pentru ecusoane, unii dintre invitați le-au denumit cu porecle și alte bazaconii, iar alții direct într-un fișier word, cu numele dat de scanner, făcînd aproape imposibilă identificarea lor. Organizatorii s-au străduit totuși, neapelînd la metoda simplă de a scrie direct „figurant #213” în dreptul numelui, ca la filme.

În curtea Teatrului “Radu Stanca” se află o expoziție de desene de ale lui Dan Perjovschi, realizată direct pe unul dintre pereți. Cum stilul acestuia e destul de minimalist, un cetățean, puțin cam vesel după o zi grea, a crezut că e un perete pe care desenează toată lumea ce vrea, așa că a purces în a scoate un marker și a da cu el pe perete. A fost întrerupt de o voluntară, care i-a explicat frumos că strică arta. Omul a înțeles, foarte jenat că a făcut o greșală. Poate trebuia, totuși, lăsat să-și termine desenul. Nu se știe de unde sare talentul.

Organizatorii festivalului au plătit mai mult decît în anii precedenți pe biletele de avion ale invitaților care, culmea crizei financiare, au călătorit cu *low cost*-ul. De vină sînt grevele unor importante companii aeriene. Pînă la închiderea ediției nu am aflat dacă însoțitoarele de zbor de pe cursele *low cost* au cerut actorilor de la Teatro Garibaldi di Palermo autografe pe sîni sau doar au vrut să fie drăguțe și i-au întîmpinat cu semințe și sare la scara avionului.

O trupă de teatru din Emiratele Arabe Unite, mulțumită de colaborarea pe care a avut-o cu *staff*-ul festivalului, a trimis un mail de mulțumire, întrebîndu-i pe oameni ce-și doresc să le trimită din țara cu cel mai bun indice IDH de pe continentul asiatic. Neașteptat, nici unul dintre ei nu a cerut petrol, blugi sau gumă de mestecat.

Înainte de a începe, doresc să menționez că am o vastă experiență în teatru. Nu am intrat, propriu zis într-un teatru în viața mea dar 8 ani de zile în drumul meu spre școală se aflau două teatre în direcția cărora, uneori, mă uitam. Și am avut și o prietenă care a avut un prieten care făcea teatru. Dar lipsa mea de cunoștințe este un avantaj. Pot analiza piesele fără vreo idee preconcepută. Ba chiar fără să le văd, ca să fiu perfect echidistant față de subiect. Astăzi, complet alte piese decît ieri, în aceeași ordine aleatoare cu care v-am obișnuit.

Vis

Compania de Teatru Passe-Partout DP (ROU) Din cîte am înțeles eu, DP nu vine de la Deep Purple, cum eram obișnuit, ci de la Dan Puric. Din restul, mai ales din partea cu pase pentru toți, bănuiesc că spectacolul constă în niște oameni îmbrăcați în fotbaliști care pasează mingea de la unul la altul iar Dan Puric sare peste ea, dansînd în aer grațios ca o gazelă.

Femeia care și-a pierdut jartierele

Teatrul de Comedie (ROU) O femeie și-a pierdut jartierele pe undeva prin sală. De pe scenă ne va ruga să căutăm pe sub scaune și în spațiul dintre pernele scaunelor și spătar după jartierele ei. Cei mai tineri dintre noi vor rămîne nedumeriți, neștiind exact ce sunt acelea jartiere iar cei mai bătrîni vor exclama contrariați că femeia este o ușuratică, pentru că altă explicație nu există pentru pierdutul jartierelor într-o sală de teatru.

Cassandra

Festival Ex Ponto, Ljubljana / Festival Teuta – Novi Antički Teatar, Kotor / Srpsko Narodno Pozorište & Festival Infant, Novi Sad / Festival Mot, Skopje (SLO, MNE, SRB, MKD) Casandra este o femeie normală, care vrea să fie apreciată la locul de muncă pentru aducerea unei viziuni noi, mai artistice asupra problemei și să găsească un bărbat care să o iubească pentru sufletul ei, deși nu are carențe estetice, și să existe un obstacol în calea iubirii lor, pe care să-l depășească cu brio, ca totul să fie mai satisfăcător. Casandra nu are parte de nimic din cele de mai sus în timpul piesei, dar se duce la coafor să-și schimbe culoarea părului, ceea ce compensează temporar toate frustrările.

20/20

Studio Yorick (ROU) Oricît am calculat, 20 împărțit la 20 dă tot 1. Problemă rezolvată, trecem la următoarea piesă.

Cavalerul verde

Transversal Theater Company (USA) Acestă piesă este un omagiu unui mare ecologist, Dragoș Bucurenci, prezentînd lupta lui eternă de a salva lumea de plastic, selectîndu-l colectiv. Pe final, piesa devine musical, eroul ajungînd să danseze pentru sine.

Miss Daisy și șoferul ei

Teatrul Evreiesc de Stat (ROU) În această piesă, Jessica Tandy este o bătrînă evreică ce nu mai poate conduce mașina proprie și găsește soluția în pielea lui Morgan Freeman. Împreună ei descoperă că lumea este plină de prejudecăți atît împotriva

evreilor cît și a negrilor, și că Morgan Freeman are cea mai bună voce de narator din istorie.

Metamorfoza

Mode Theatre Company (JPN) Fiind jucată de japonezi, firul narativ este evident. Godzilla atacă din nou Tokyo, iar un grup de eroi neașteptați vor folosi puteri nebănuite pentru a se pune unii peste alții, transformîndu-se într-un mecha-super-sayan robotic de 50 de metri, cu nivelul de putere de peste 9000, reușind astfel să înfrîngă monstrul. Spectacolul conține foarte multe efecte speciale făcute pe calculator.

Lipsește doar duminica

Teatri Uniti Napoli (ITA) Doi copii cu probleme în dezvoltarea armonioasă a funcțiilor cerebrale încearcă să numere pe degete și să denumească toate zilele săptămînii, ieșindu-le mereu șase. Piesa continuă pînă cînd un spectator frustrat se ridică în picioare și urlă „Duminică! Lipsește doar duminică!”

Hess

Teatrul Național “Radu Stanca” Sibiu (ROU) Piesa este evident o continuare la Herr Paul, aia cu Paul care are o iritație în gît și face herr, durr și hurr încontinuu. Boala recidivează și, pe lîngă simptomele anterioare, lui Paul îi apare și un șuierat la respirație.

Povești de iunie

Company Pippo Delbono (ITA) Nu înțeleg de ce e absolut necesar ca poveștile să fie de iunie. Ce, iulie nu e destul de bun pentru voi? Mai ce are? Ce e atît de special la iunie, în afară de cireșe? Mi se pare un elitism calendaristic nejustificabil.

Amor Omnia

Teatrul Maghiar de Stat “Csiky Gergely” (ROU) Aici, e evident că titlul trebuia să fie Am o Romînia dar, fiind vorba de Teatrul Maghiar de Stat, e de înțeles că cel care a făcut afișul nu știa atît de bine limba română și a greșit puțin. Oricum, dacă am avea două Romîni ar fi prea mult.

Undo '90

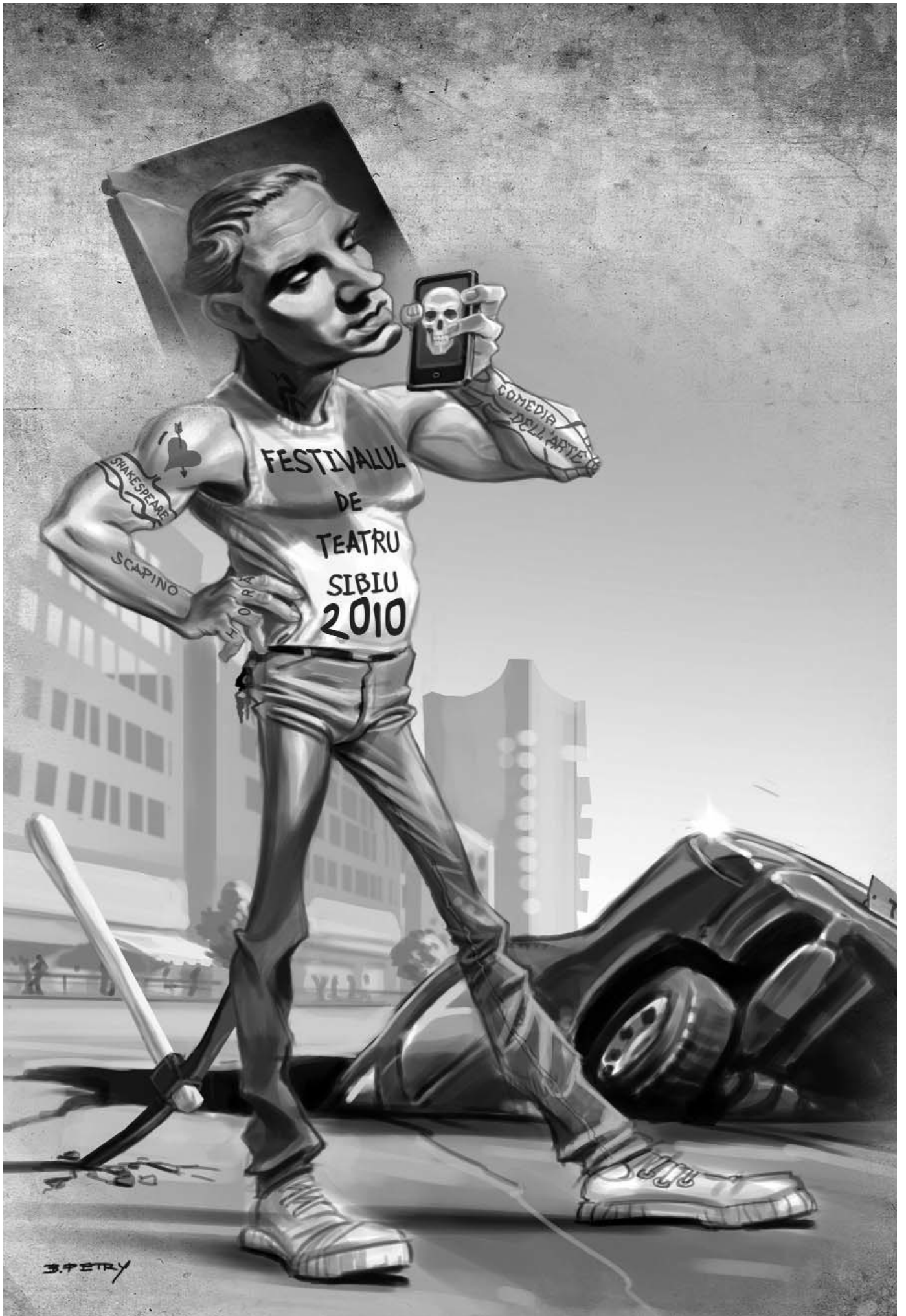
Teatrul Luni de la Green Hours (ROU) Evident, o piesă despre tristețe și neputință. Cu toții urîm anii 90, care i-au adus pe MC Hammer, Vanilla Ice, Spice Girls, Backstreet Boys și Rednex. Din păcate, viața nu are buton de „undo”. Anii 90 nu au cum să fie șterși din istorie. Piesa este o experiență catardică. Actorii și spectatorii o să plîngă în cor de ciudă că am permis anilor 90 să fie așa cum au fost.

Febra

Theatre des Mathurins (FRA) O piesă extraordinară de realistă, la care recomandăm prezența doar cu mîști împotriva gripei aviare și un flacon de paracetamol.

Jurnalul Annei Frank

Theatre Municipal D'esch-sur-Alzette (LUX) Jurnalul Annei Frank stă pe scenă, deschis, mult prea departe ca cei din public să poată citi ceva din el. Ce o fi scris Anna Frank în el? Oare chestii picante? Nu vom afla niciodată. Piesa se termină după o oră și jumătate de curiozitate frustrantă.

Marcel Iureș repetă acasă. Acasă la tata

Cum ne plimbăm noi prin Sibiu, acest relaxant oraș care te scapă de orice griji, ne-am gândit să ne ocupăm multul timp liber într-un mod plăcut, asistând la repetițiile unuia dintre multe spectacole de teatru ce îngheșuie momentan orașul. Așa că am ajuns **Acasă la tata**, fix în Teatrul Gong.

Extrapolând, titlul piesei ne duce cu gândul la Teatrul Act din București, „casa” oficială a piesei, și la Marcel Iureș, tatăl teatrului și tatăl din piesă. Însă ea mai are cîțiva tați, ca orice piesă care se respectă. Ne referim, bineînțeles, la Mimi Brănescu, autorul piesei și Alexandru Dabija, regizorul. Spectacolul face parte dintr-un proiect al Teatrului Act de a pune în scenă trei piese de-ale autorului, idee venită chiar de la Alexandru Dabija. Din distribuție fac parte Marcel Iureș, Gavril Pătru, Gabriela Popescu, Ada Simionică, Șerban Pavlu, Mihaela Sîrbu și Constantin Drăgănescu.

Piesa se construiește natural. Regizorul își lasă actorii să se desfășoare liber într-un pătrat de realitate rurală contemporană. Un tînăr care pare a se fi „realizat” în Capitală, se întoarce acasă, acasă la tata, unde pri-

mește statutul privilegiat de vedetă locală. Că îi priește ori ba, sau ce se ascunde în spatele zugrăvelii, rămîne de văzut. Cert e că lumea pe care a lăsat-o în urmă este neschimbată, cu cîteva excepții, generate de nevoia de supraviețuire și de procreare: după ce mama lui a murit, tatăl s-a re-

căsătorit cu o femeie de la oraș, prietenul cel mai bun și-a întemeiat și el o familie, dar, mai degrabă, din virtutea inerției decît din dragoste, iar iubita din adolescență trăiește singură, e vînzătoare la alimentara din sat și își încălzește ocazional așternuturile cu vreun doritor.

Exclusiv pe perioada FITS 2010: Ofertă specială de abonare

Nu pierde din ochi oferta noastră!

Trimite cuvântul **CATAVENCU** prin SMS la 7455* și te poți abona la

Academia Cațavencu

pe 4 luni.

Ba mai mult, primești revista, gratuit, încă o lună.

Valoarea unui SMS este de 10 euro plus TVA, la cursul BNR din ziua plății.

* Număr valabil în rețelele Orange, Vodafone și Cosmote.

* În rețeaua Vodafone, costul unui SMS de răspuns este de 0,95 euro.

Presăți, probabil, de timp, actorii au intrat în sală fără să stea prea mult pe gânduri și au început să repete. Cu toate că jucau piesa de un an, este necesară mereu o repetiție „cînd nu ești la tine acasă”, cum ne-a spus Marcel Iureș. Din exterior, repetițiile erau greu de urmărit, mai ales nevăzînd piesa. Era greu să ne dăm seama cînd actorii erau „în personaj” și cînd nu, replicile curgînd extrem de rapid.

După repetiții am reușit să-i smulgem cîteva vorbe și lui Marcel Iureș. L-am întregulul festival și ne-a spus că nu are cum. „Asta e mare lux să poți să stai tot festivalul. Am venit acum două ore și după spectacol plec”. L-am întregulul de a se vorbi vulgarității pe scenă, și ne-a zis că „sigur, tentația e mare să porți de grijă culturii românești dar eu cred că mai degrabă ar trebui să purtăm de grijă sintaxei și să ne îngrijim cumva de propria noastră contribuție la limba română. Artiștii își fac treaba. Suntem pe drumul bun. Oricum, s-a mai atenuat din explozia asta de după '90, cînd toți simțeam nevoia să înjurăm, să ne arătăm sexul. S-a terminat. Oricum trece, a trecut el taifunul, trece și valul ăsta prostesc”. Apoi l-am întregulul de ce ar trebui spectatorii să vadă această piesă. Ne-a răspuns: „E bine că vorbim de asta, este una din cele trei piese de Mimi Brănescu pe care noi le-am produs la Teatrul Act. E foarte frumos proiectul și are un foarte mare succes. Plănuim un pachet cu toate trei piesele, nu neaparat în marile orașe, dar mai degrabă în orașele mai mici, în care te poți verifica.”

Așa că, dacă ați pierdut-o alaltăieri, la Teatrul Gong, să știți că Teatrul Act din București e la o aruncătură de băț din mînă în mînă sau, dacă aveți norocul de a locui într-un oraș mic, cu teatru, poate vine ea să vă viziteze cît de curînd.

Aurul poate da strălucire teatrului, la fel și economiei.

Proiectul Roșia Montană.
Un proiect pentru România.

GOLD
CORPORATION
Roșia Montană

Susținem Festivalul Internațional de Teatru
Sibiu 2010

ÎNCHISOAREA DE OASE

La conferința de sâmbătă, de la Centrul Habitus, Dan C. Mihăilescu se întreba dacă mai sunt spectacole care să ne vorbească despre partea metafizică a vieții noastre pe acest pământ sau dacă totul s-a sfârșit atunci când Becket și-a pus întrebarea „noi pe cine așteptăm?” și, apoi, „de ce să așteptăm?”.

Un teatru care să ne permită întâlnirea cu esențele, un „teatru pierdut” este ceea ce Eugenio Barba, regizorul spectacolului, căuta alături de Grotowski și de actorii de la „teatrul laborator”. Mai târziu, el recunoaște că, de fapt, a învățat să fie în tranziție, evoluând și dărâșmând barierele preconcepțiilor și chiar ale concepțiilor, pe măsură ce călătorește prin timp. „Am învățat că aceasta nu este o căutare a cunoașterii, ci a

ODIN TEATRETS ARCHIVE
PERFORMANCE: INSIDE THE SKELETON OF THE WHALE
DIRECTOR: EUGENIO BARBA
© PHOTO: TONY D'URSO

recunoscutului”, spune Barba. Spectacolul, o variațiune după parabola lui Kafka *În fața legii*, este o mărturie a acestei călătorii, dar dacă prin forma sa el permite vieții să se întrevadă, dacă actorii devin „vii” pe scenă prin cântec și dans, mesajul său este unul cinic și nihilist. Naratorul, interpretat de Julia Varley, ne povestește despre un bărbat de la țară, interpretat de Iben Nagel Rasmussen, care vine în fața Porții Legii și vrea să intre, precum omul vrea să intre în împărăția Cerurilor, dar nu știe cum. Această ușă, Poarta Cunoașterii, are un păzitor, interpretat de Jan Ferslev, un păzitor demitizat, semn că frica oamenilor e fără de obiect și, deci, absurdă. Țăranul stă și se uită la ușă, așa cum Tage Larsen cercetează o bucată de lemn, bate în ea, face orice altceva, își pune întrebări și întrebările se multiplică, dar nu îndrăznește să intre. „Neam viclean și desfrântat cere semn, dar semn nu i se va da, decât semnul lui Iona proorocul.” Însă totul e pierdut, actorii recită versiuni alterate, întunecate ale Evangheliei: „Fericiți cei milostivi, căci ei vor măcelări cu milă!”. Chiar dacă știm că ne este promisă viața veșnică prin venirea lui Iisus, așezați în sală, la mese amintind de Cina cea de taină, aflăm că Iisus moare, bătut pe cruce, așa cum Cuvântul, sub formă de carte din care citesc actorii, este bătut pe lemnul Porții. În viziunea lui Barba, oamenii au împlântat un topor între cuiele bătute, semn că Iisus nu va învia. La sfârșit, pe măsură ce actorii părăsesc scena, noi rămânem la masă singuri, în întineric și ignoranță, în spatele Porții închise.

Ioana Mălău

Sâmbătă, la ora 14, Mihai Șora și Luiza Palanciuc au susținut, la Centrul Cultural Habitus, o conferință specială intitulată

Status Quaestionis. Brâncuși, Fondane, Cioran sau Despre riscurile întrebărilor

Întrebări

Deoarece conferința se înscrie în tematica festivalului, Mihai Șora și-a început discursul cu o întrebare de tip existențial. „De ce?” este o întrebare care vizează din capul locului ființa și care țintește temeiul lucrurilor. „Există ființe care nu depășesc frământarea adolescentină. Aceștia sunt filozofii. Pentru ei, întrebarea «de ce?» le structurează existența”, completează Mihai Șora. Căutarea continuă a răspunsului este căutarea existenței care își pune o asemenea întrebare. Răspunsul vine ca o iulminare.

Brâncuși, Fondane, Cioran

Personalități de seamă ale spațiului cultural românesc, sunt figuri care tematizează întrebarea; așa cum subliniază Luiza Palanciuc, din punct de vedere existențial pe Brâncuși, Fondane și Cioran „îi leagă un fir roșu”. Este vorba despre lucrurile pe care cei trei le-au avut în comun: de la idei de factură filozofică, până la faptul că au părăsit România pentru a se stabili la Paris. Sunt oameni care și-au pus întrebări în mod just și care au trăit sub semnul afectelor. Fiecare a fost dominat de întrebări care au venit din strâfundul ființei lui, în așa măsură încât întreaga lui viață s-a situat sub semnul întrebării.

La final, publicul numeros prezent în sala de conferințe a vizionat un film de aproximativ zece minute dedicat operei lui Benjamin Fondane. O bună parte din acest film a cuprins citate din opera scriitorului, traduse din limba franceză de către Luiza Palanciuc.

Lucia Bucurenciu

Raiffeisen BANK

Avem pasiunea și dinamismul pentru a te susține.

0800 802 02 02 www.raiffeisen.ro

Conferință specială

„În epoca memoriei electronice, a filmului, a reproductivității, spectacolul teatral se adresează memoriei vii, care nu e muzeu, ci metamorfoză.”

Eugenio Barba

Din ziua în care am văzut programul Festivalului Internațional de Teatru, mi-am propus să ajung, obligatoriu, la anumite evenimente. Unul dintre acestea este lansarea de carte a lui Eugenio Barba. Este un eveniment la care, probabil, mulți dintre invitații Festivalului au râvnit. Este o mare oportunitate că am avut ocazia de a-l avea invitat pe d-l Eugenio Barba la Sibiu.

Am avut, așadar, o dimineață „magică”, așa cum a afirmat și d-l Constantin Chiriac. Chiar înaintea lansării de carte, a avut loc o conferință cu celebra actriță Miriam Goldschmidt. Aceste evenimente au reușit să aducă la un loc atât de multe spirite vii ale teatrului: Eugenio Barba, Peter Brook, George Banu, Miriam Goldschmidt, și mulți alții.

Sibiu a avut prilejul de a găzdui aceste două lansări de carte: *Teatru. Singurătate. Meșteșug, Revoltă* și *Pământ de cenușă și diamant. Ucenicia mea în Polonia urmată de 26 de scrisori de la Jerzy Grotowski către Eugenio Barba*.

Coperta cărții *Teatru. Singurătate. Meșteșug, Revoltă* este una foarte specială. George Banu o descrie ca fiind „una dintre cele mai frumoase coperti văzute în ultima vreme. „Această copertă reprezintă, de fapt, destinul Teatrului Odin. În ilustrație sunt cei din Odin, la țărmul unei Mări, fără a ști dacă vor să plece undeva sau sunt doar în așteptare.”

Odin Theatret este teatrul pe care îl conduce Eugenio Barba. Numele de Odin desemnează un caracter ambivalent, fiind zeul scandinav al războiului dar și șamanul care scoate la lumină forțele întunecate, pentru a le preface în forțe benefice, restabilind echilibrul în univers. Actorii Teatrului Odin fac parte dintr-un proiect complex și ambițios, de a fi totodată o școală, o companie teatrală și un catalizator cultural.

Spectatorul ideal al Teatrului Odin este cel care simte nevoia de schimbare a mediului interior și al celui exterior.

Barba își pune marea speranță în „poporul secret al tinerilor” și speră ca aceștia să aibă un cuvânt greu de spus în viitorul culturii.

„Drumul cel mai greu e cel care corespunde exploataării”, spune Barba în finalul acestei dezbateri.

Roxana Ienciu

Lansare de carte

Leagănul respirației de Herta Müller

Târgul de carte de la Sibiu, amplasat în Piața Mică, semăna ieri cu un furnicar. Cetățenii urbei s-au adunat să cumpere și să vadă tot ce este nou în plasele editurilor invitate la acest eveniment. Și, din fericire, au avut ce vedea.

La micuța masă amplasată la intrarea în târgul de carte, se găsesc Denisa Comănescu, directorul general al editurii Humanitas Fiction și agenta literară a Hertei Müller, Simona Kessler. Căci cine altcineva este mai îndreptățit să vorbească despre noua carte a scriitoarei, *Leagănul Respirației*, decât cele două doamne.

Herta Müller s-a născut în 17 august, în satul Nițchidorf județul Timișoara. A studiat germanistica și limba și literatura română în cadrul Universității din Timișoara. Din cauza persecuțiilor comuniste, scriitoarea a fugit din țară în 1987 și s-a stabilește în Germania, la Berlin. În anul 2009 a luat premiul Nobel pentru Literatură.

Leagănul Respirației, spun cele două doamne, este o carte menită să rupă tăcerea vis-a-vis de fenomenul deportărilor nemților din România anului 1945. Întrucât ea și bunul ei prieten Oskar Pastior au fost afectați direct de această catastrofă, era cât se poate de firesc ca cei doi să demareze un asemenea proiect.

Experiențele reale ale lui Oskar Pastior în lagărul din Ucraina sunt prelucrate de Herta Müller și sunt puse pe seama personajului principal, Leopold Auberg. Firul narativ al

cărții nu este liniar, căci accentul cade pe încercarea de supraviețuire a personajelor aflate la limita dintre viață și moarte. Procesul de „reconstrucție” la care ele sunt supuse le dezumanizează, transformându-le în „umbre vii”, ce se perindă între vis și realitate. Simona Kessler semnalează pasajele din carte în care viața în lagăr este descrisă nu din punct de vedere epic, ci este reconstituită pe baza simțurilor.

O lansare de carte emoționantă, în care două doamne delicate, vizibil emoționate povestesc despre o a treia doamnă puțin la fel de sensibilă.

Ivona Viștraș

Viața insectelor

Cine nu își amintește de emoția primei întâlniri? De atitudinea și purtarea sfioasă pe care am avut-o cu toții, la un moment dat, ori de cina romantică sub clar de lună... Sunt sigură că ați cunoscut cu toții starea extraordinară, care nu poate fi asemănată cu nimic, nici descrisă prin cuvinte, ci doar simțită. Ceea ce nu cred că v-ați imaginat vreodată, este faptul că dacă veți mirosi o floare în momentul cel mai tensionat din timpul întâlnirii, în care sentimentele sunt de intensitate maximă, vă veți transpune într-o altă viață, într-o lume a necuvântătoarelor, în care insectele, la fel ca și oamenii, se îndrăgostesc, cântă, dansează, se bucură de orice element din lumea înconjurătoare și sunt mereu în căutarea desfătării și răsfățului individual.

Compania londoneză „Pink Monkey” a reușit să ne inițieze în universul insectelor prin dans, muzică, circ și proiecții video. *Viața insectelor* este un spectacol care pune accentul pe instinct și pe stereotipul psihic. Reprezentația izbutește prin capacitățile deosebite ale actorilor de a ne poarte în lumea magică, o lume de vis, prin spațiul elementar al gâzelor. Cetatea Cîsnădioara este locația unde s-a realizat imaginea în oglindă a celor două lumi, a oamenilor și a insectelor, într-un cadru natural, într-o construcție din piatră, care este păstrată în condiții excelente, construcție care datează din secolul al XIII-lea și care este amplasată pe vârful unui deal împădurit. Acolo, pe ritmurile vivace din *Primăvara* lui Vivaldi, insectele prind viață, parfumul florilor din video-proiecție, parcă zvâcnește cu nerăbdare spre arcușul care cântă cu vigoare și noblețe un cântec menit să mocnescă în inimile spectatorilor.

Regizorul Olesya Borisova s-a jucat cu simbolistica culorilor, astfel că scena este învăluită, pe rând, într-un roșu aprins, culoare care reprezintă pasiunea, viața, iubirea, forța, energia pură; apoi rozul care exprimă prietenia, dragostea, feminitatea; verdele crud și brunul – culori ale naturii care se găsesc în pământ, lemn și simbolizează fertilitatea, armonia și prospețimea.

Expresivitatea mișcărilor este subliniată de un giulgiu alb – simbol al purității, printr-un dans de monopolizare, de dominare, în care insectele acaparează omul, îl prind în mrejele viselor și a speranțelor după care îl părăsesc, urmând ca acesta să își regăsească stabilitatea și să revină la stadiul rațional de dinainte de visare. Îndrăgostit fiind de o insectă, încearcă să se reîntoarcă în lumea imaginară dar aici își găsește moartea. Finalul poveștii, interpretat de o violonistă, aruncă baloanele în aer semn că speranța se pierde ultima și că avem tot dreptul să plutim și să tranzitam între real și fantasmagoric, pentru că *Viața Insectelor* nu este cu mult deosebită de a noastră.

Carmen Stroia

Arte y Pureza – o lumină brută a flamenco-ului

O voce adâncă, bătăi din palme, tocuri lovindu-se de podea și câteva sunete de chitară zumzâind în eoul Sălii Thalia, strecurându-se în sufletul fiecărui spectator. Așa începe arta pură, cu cele mai nobile rădăcini în flamenco, a celor de la Arte Y Pureza, Flamenco Company, din Spania. Au ridicat aplauzele tuturor în aer cu vocile lor puternice, venite direct din orașele legendare ale Andaluziei, cu dansurile lor năucitoare, cu stilul inconfundabil și incomparabil.

Demonstrația artistică de „baile casero”, una dintre cele mai vechi forme de muzică și dans din această zonă, datorită micii întârzieri, a fost chemată pe scenă prin aclamațiile publicului. Și așa a început nebunia cu note de melancolie ale chitariștilor companiei care au creat coloana sonoră pentru o seară de neuitat.

Schimb de replici muzicale între artiști și eliberarea unei stări de extaz, tristețe apăsătoare, care a trimis la visare și izolare, dezmiardând prin pași rapizi și voci suave cu răsnet de dor, „Arta pură” a fost o demonstrație de virtuozitate, cu o personalitate rar întâlnită în afara barurilor și a petrecerilor private din Andaluzia. Fiecare artist este o adevărată autoritate în domeniul său; dansatoarele au atras prin mișcărilor spontane, chitariștii prin acordurile inedite, iar în a doua jumătate a spectacolului, artistul care a spus da! perfecțiunii maxime în flamenco, a susținut un dans și un recital covârșitor. A fost o șansă rară de a vedea atâta experiență, energie și talent în stare naturală pe aceeași scenă, șansă prin care Arte Y Pureza a reușit să aducă tradițiile Spaniei în inima Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, efectul fiind unul așteptat: și românii le place flamenco.

Mihaela Anghel

„Status Quaestionis”

De ce-ul - parte a existenței

Există un moment în viața fiecăruia când a trăi nu mai este pur și simplu de ajuns, iar nevoia pregnantă de a descoperi sensuri ontologice ascunse rutinei se exprimă printr-o întrebare, un „de ce?”. De regulă, această interogație cu un orizont tulburător apare în perioada adolescenței, când nu suntem absorbiți de morbiditatea chinuitoare a luptei pentru supraviețuire și când prioritizăm întru totul zburciunile sufletului. Acela este momentul în care întrebarea țâșnește din

străfundurile existenței și ne înhață.

Puțini sunt cei care rămân chinuți perpetuu de această dilemă adolescentină, cei în care „de ce-ul?” își face cuib și le controlează obsesiv gândurile, dând naștere unor exprimări tulburătoare ale neliniștii. Binecunoscutul filosof și eseist Mihai Șora, împreună cu poeta și eseista Luiza Palanciuc ne-au propus, sâmbătă, 29 mai, începând cu orele paisprezece, la Centrul Cultural Habitus, o incursiune în universul zburciumat și totuși, atât de atrăgător, al lui Emil Cioran, Benjamin Fondane (Funoianu) și Constantin Brâncuși. „Există oameni ai întrebărilor și există oameni a răspunsurilor” ne spune Mihai Șora, relaționându-i pe cei trei existențialiști, nu prin originile lor românești, ci printr-un alt fel de a exista și de a pune întrebări. Pentru ei, modul în care interogațiile sunt rostite, devine mult mai important decât căutarea de răspunsuri, concretizată în actul existențial propriu-zis. Contextualitatea în care ia naștere „de ce-ul” cuprinde, bineînțeles, un conflict cu lumea, cei trei reprezentând, după cum îi numește Luiza Palanciuc, „figuri ale exilului românesc care tematizează întrebarea”, totuși, „cum-ul” își pierde din importanță, pus în fața consistenței propriu-zise a interogației.

În Parisul anilor '30 drumurile lui Cioran și ale lui Fondane se încrucișează, iscându-se astfel prilejul creării unei legături de natură dogmatică între cei doi. Ambii înglobând în gândirea lor filosofică elemente ce pot fi regăsite în viziunea ontologică a lui Nietzsche, ei nu resping, totuși, în totalitate gândirea Platoniană, ci, mai degrabă, nu acceptă liniștea lui Socrate, capabil să moară împăcat cu lumea. Ei vorbesc despre existență din interiorul ei, luptându-se zilnic pe baricade cu toate forțele malefice ale cotidianului, spre deosebire de Socrate care există doar în dimensiunea căutătoare de răspunsuri a lui Platon.

Fondane își regăsește latura temerară a existențialismului și în relația cu Brâncuși cărui îi scrie „tată”. Gravitând în jurul formelor vii ridicate de Brâncuși din liniștea regăsirii în artă, fără a-l costa fărăme din palpitul vieții, Fondane reușește să surprindă chinteseța acestei prezențe poetice. El publică un eseu despre Brâncuși, de altfel în opinia Luizei Palanciuc, primul text corect despre acest căutător existențialist, în care sunt surprinse trăsături ludice, existențiale și tragice deopotrivă.

„Pentru a-ți rostui viața ca un rod de care să se bucure și alții, este nevoie și de prezență participativă în viața celorlalți” incheie meditativ Mihai Șora, lăsându-ne pe toți pradă căutării întrebărilor în freacăta existențial dur și mediocr.

Doriana Tăut

Luni, 31 mai 2010

- **CENTRUL CULTURAL HABITUS** (Biserica Romano-Catolică – intrare din Piața Mică)
 - 10:00 – Conferință de presă FITS - moderator Octavian Saiu
 - 11:00 – Lansare de carte: TEATRUL DE ARTĂ, O TRADIȚIE MODERNĂ - volum colectiv condus de George Banu, traducerea Mirella Nedelcu-Patureau, Editura Nemira
 - 12:00 – Lansare: REVISTA SCENA.RO
 - 14:00 – Conferință specială: AVENTURA TEATRULUI DE ARTĂ SAU FORMA ȘI VIAȚA / ART THEATRE OR FORM AND LIFE – George Banu (ROU / FRA)
- **FACULTATEA DE LITERE ȘI ARTE** - Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu
 - 10:00 – Workshop: ELEMENTELE PRIMORDIALE ȘI PERSONAJELE SHAKESPEARIENE. ATELIER INTERNAȚIONAL DE COSTUME ȘI PARADĂ STRADALĂ - Nic Ularu (USA)
- **LIBRĂRIA HUMANITAS**
 - 12:00 – Spectacol lectură: PATUL E PEA SCURT SAU DOAR FRAGMENTE de Nina Mitrovic (HRV), traducerea Nicolae Prelipceanu
- **IMPERIUM CLUB**
 - 14:00 – Workshop: SEMINAR DE DEZBATERI - Leeds Metropolitan University (GBR) / ULBS / FITS
- **CAVAS** - CENTRUL DE CERCETĂRI AVANSATE ÎN DOMENIUL ARTELOR SPECTACOLULUI
 - 16:00 – Spectacol de teatru: FEMEIA CA UN CÂMP DE LUPTĂ ÎN RĂZBOIUL DIN BOSNIA de Matei Vîșniec – Regia: Anca Bradu – Catedra de Artă Teatrală, Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu (ROU)
- **TEATRUL GONG**
 - 17:00 – Spectacol de teatru: FAUST (1h10') – Regia: Levan Tsuladze – Basement Theatre (GEO)
- **Pietonala NICOLAE BĂLCESCU** - spectacole itinerante
 - 17:00 – FOTBALIȘTII / FOOTBALLERS (30') – Cirque Bijou (GBR)
 - 18:00 – FANFARA MUTĂ – Cie Erectus (FRA)
 - 19:00 – CANGURII – Icarus (GBR / AUS)
 - 21:00 – FANFARA MUTĂ – Cie Erectus (FRA)
- **SALA STUDIO - Teatrul Național „Radu Stanca”**
 - 18:00 – Spectacol de teatru: WARUM WARUM - Studiu teatral de Peter Brook – Regia: Peter Brook – Coproducție: Schauspielhaus Zürich (CHE) / Teatro Garibaldi di Palermo (ITA) / Bart Production S.Ă.R.L. (FRA)
- **TEATRUL NAȚIONAL „Radu Stanca”**
 - 19:00 – Premieră - spectacol de teatru: BERLIN ALEXANDERPLATZ (3h) – Regia: Dragoș Galgoțiu – Teatrul Național „Radu Stanca” (ROU)
- **CASA ARTELOR**
 - 21:00 – Premieră - spectacol de teatru: GHIDUL COPILĂRIEI RETROCEDATE – Regia: Gavriil Pinte – Teatrul Național „Radu Stanca” (ROU)
- **CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR**
 - 21:00 – Spectacol de dans: AMINTIRI – Coregrafia: Rami Be'er – Kibbutz Contemporary Dance Company (ISR)
- **CETATEA CISNĂDIOARA**
 - 21:30 – Concert: MUZICA BALCANILOR – Ensemble Renaissance (SRB)
- **HALA SIMEROM**
 - 22:00 – Spectacol de teatru: ÎNCHISOAREA DE OASE – Regia: Eugenio Barba – Odin Teatret (DNK)
- **Pietonala NICOLAE BĂLCESCU - PIAȚA MARE**
 - 22:00 – Spectacol itinerant: VĂLĂVĂȚĂI - Salamandre (FRA)
- **CLUB ZEBRANO**
 - 23:00 – Spectacol de teatru: ZIUA FUTUTĂ A LUI NILS – Un spectacol de Ștefan Peca – Teatrul Luni de la Green Hours (ROU)

Redal
Pe gustul dumneavoastră

împres star
10 ani de evenimente

Coordonator APLAUZE: lect. univ. dr. Ion M. Tomuș
(Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu)

Ioana Mălău, Adina Katona, Ivona Viștraș, Andreea Radu, Lucia Bucurenciu, Cristian Opreș, Diana Moga, Gheorghe Igna, Mihaela Anghel, Carmen Stroia, Roxana Ienciu, Andreea Gavrilei, Gabriela Popa, Doriana Tăut, Cristina Reștea, Alexandra Pâzgu, Vlad Dumitrescu, Camelia Oană, Oana Mila, Vladimir Zeca

Echipa „Academia Cațavencu”: Simona Rădoi, Radu Alexandru, Dragoș Vasile, Florin Iaru

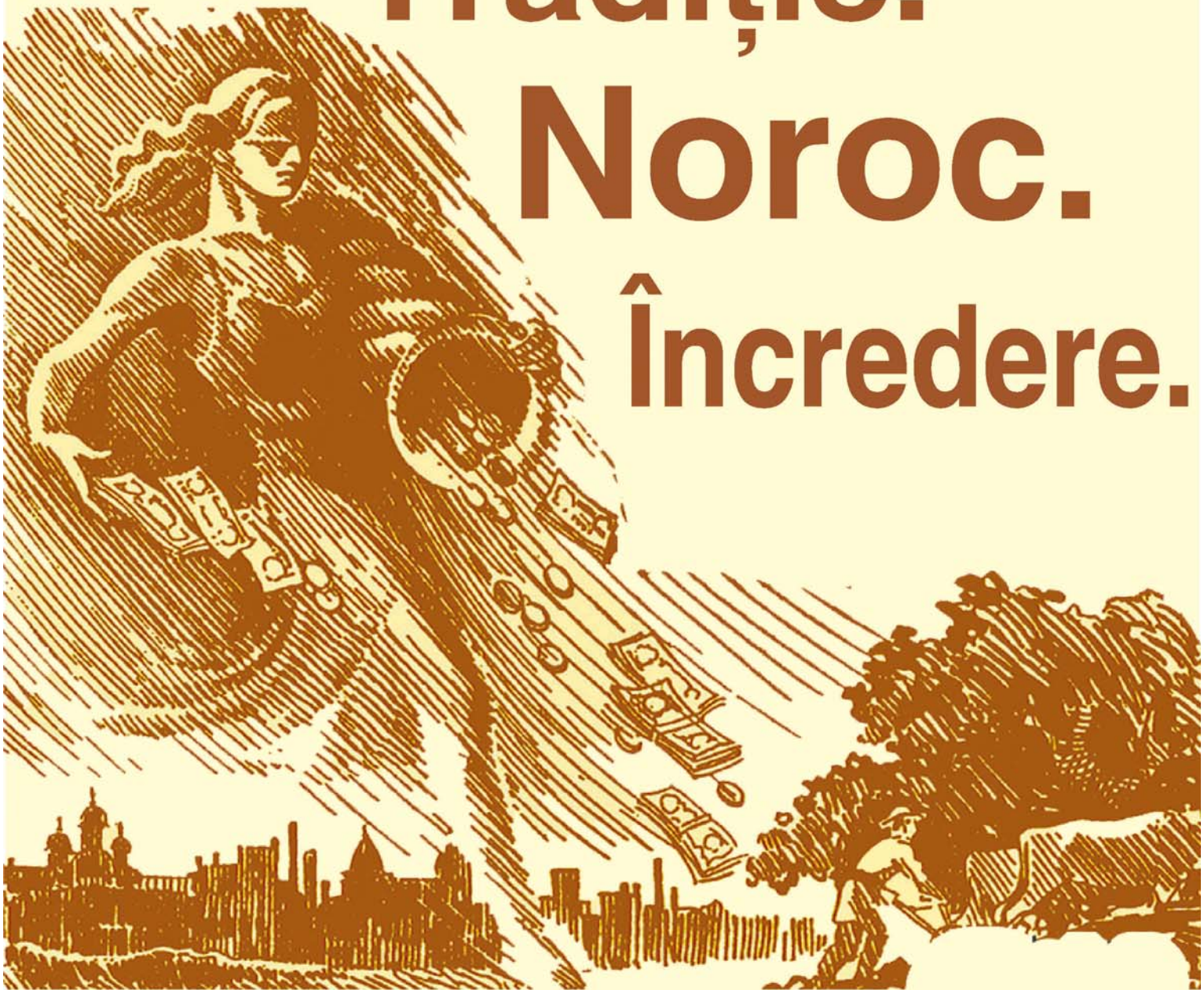
Fotografi FITS: Mihaela Marin, Dragoș Spițeru & Scott Eastman

DTP: Teodora Stanca, Sanda Balint, Mihai Baciu

loteria
română

Tradiție.
Noroc.
Încredere.

Personajele întrebă, Academia Cațavencu răspunde:

**“Să mori, să dormi, să dormi visînd
mai știi?”**

(Hamlet, *Hamlet* de William Shakespeare)
Știu, știu, știu. Ajung acasă mort de oboseală,
adorm pe canapea, cu berea-n mînă, visez că
mi-au tăiat iar din salariu, mă cutremur, vărs
berea pe mine, adorm la loc, iar visez, iar ud
canapeaua, mă trezesc înjurînd. E grav?
Aceasta-i întrebarea.

**“Dar tu? Tu ești stană de piatră? Ai
sabie?”**

(Ștefan, *Apus de soare* de Barbu Ștefănescu
Delavrancea)
Am o sabie ninja cu mîner de polistiren, cu le-
duri. Am luat-o din Complexul Europa, mai de-
mult. E bună? Ok. Deci cum facem, Măria Ta? E
bine marți dimineață la 9:00, la palat, intrarea
de la Izvor?

“Ce te faci atuncia cu nebunul?”

(Gheorghe, *Năpasta* de Ion Luca Caragiale)
L-ai votat? Să fii matale sănătos! Să nu-mi vii
acuma cu chestii d-astea, te rog frumos, că eu
ți-am zis să stai acasă că ești bolnav și n-ai
voie să votezi, dar n-am avut cu cine să
mă-nțeleg.

**“Și crezi că Sânziana m-a îndrăgi,
dacă m-oi scâlda?...”**

(Pepelea, *Sânziana și Pepelea* de Vasile
Alecsandri)
Dragă Pepelea, în general, femeile preferă
bărbații care se spală. Excepție fac Julia
Roberts, care face duș ceva mai rar ca media
planetară, și, bineînțeles, zînele. Zînelor le e
indiferent cum miroși, întrucît la ele în vilcea e
o așa minunăție de florăret, că acoperă orice
duhoare.

“De ce mă minți cu-atîta nepăsare?”

(Iubirea e un lucru foarte mare de Ion Băieșu)
Nu e nepăsare, e afecțiune. Vreau să te prote-
jez. Știu că ți-am zis că criza se termină în pri-
măvara lui 2011. Dar asta numai pentru că te
iubesc, înțelegi? Iar dacă te iubeam ca-n prima
zi, se termina în toamna lui 2010.

**“Ia ascultă, domnule, ați înnebunit?
Sau vrei să ne înnebuniți pe noi?”**

(Domnul, *Jocul de-a vacanța* de Mihail
Sebastian)
Probabil că exact asta urmăresc. Dar e foarte
riscant, întrucît, e adevărat, nebunii nu cer de
mîncare, dar necesită medicamente. Și nici nu
vrei să știi cît mai costă un nebun în ziua de
azi!

Teatrul evenimentelor

Încep cu o veste tristă pentru cunoscători: a murit Dennis Hopper. Avea 74 de ani. Și 33 cînd a regizat (și a jucat în) *Easy Rider*. Dumnezeu să-l ierte! Respect! Urmează niște vești dramatice puțin mai vesele, așa, de vară, pentru toată lumea. Ludovic Orban a declarat recent că PNL e ca Isus între doi tîlhari: PDL și PSD. Dincolo de tabloul propriu-zis (din care lipsește soldatul roman de la UDMR), dramatic e că domnul Caragiale e mai contemporan ca oricînd cu domnul Orban. Vesel e că ultimul dintre aceștia nu-și dă seama! Corect: cînd a făcut-o?

● O femeie din Cambodgia care și-a petrecut 18 ani din viață în sălbăticie, a fugit în junglă după ce eforturile de a o civiliza au eșuat lamentabil. Iată un subiect perfect pentru o piesă de teatru foarte contemporan. Parcă văd: jungla e sugerată finuț și ieftin, printr-o scenografie minimală. Inițial, femeia junglei nu știe să vorbească, deci se exprimă modern, prin dans, în planul doi. Oamenii care vin s-o salveze și să-i bage în cap conformismul civilizației fac, bineînțeles, show. Mă gîndesc că ar putea purta uniforme naziste aduse la zi sau niște costume de cosmonaut roz, ca-ntr-o expoziție de artă cu girul ICR. Prin trapele din scenă ar putea apărea, din cînd în cînd, un tigr bengalez, o ceată de giboni și doi-trei pitoni birmanezi, să fie. Știu de pe Facebook o tînără regizoare, neverosimil de celebră, care ar putea

monta așa ceva într-un club bucureștean. Diseară îi dau telefon.

Vești bune

● Paula Selîng și Ovi au obținut locul 3 la Eurovision! Uf, m-am liniștit! Să mulțumim cerului că n-am cîștigat locul 1! Caz în care, la anul, ar fi trebuit să organizăm finala Eurovision la București. Ba nu: aici, la Sibiu! Pentru că am fi fost nevoiți să vindem Bucureștiiul ca să facem rost de bani pentru o asemenea producție.

P.S. ● Știu că n-are legătură directă cu teatrul (s-o recunoaștem: nici una dintre piesele din finală nu mergea în Faust-ul lui Purcărete), dar mi se pare interesant de remarcat un aspect. Înainte de finala de la Oslo, jurnalistul britanic Jonathan Moles de la *The Guardian* nota: “Rusia, România și Finlanda ar trebui să-și plece capetele de rușine” pentru piesele trimise la Eurovision. România a terminat cum a terminat, iar Rusia pe 11. E drept, Finlanda nu s-a calificat în finală, dar e absolut notabil locul pe care s-a clasat piesa Marii Britanii: 25. Exact ultimul! Știu că nu ne citește în aceste momente, fiind ocupat cu alte articole fascinante. Îi recomand, totuși, jurnalistului de la *The Guardian* să-și plece puțin capul, pînă acesta va întîlni, de 25 de ori, biroul. Succes, Jonathan! Ține-o tot așa!

Orbanu', ochiul dracului